

Географія

Зразки завдань

Загальна географія

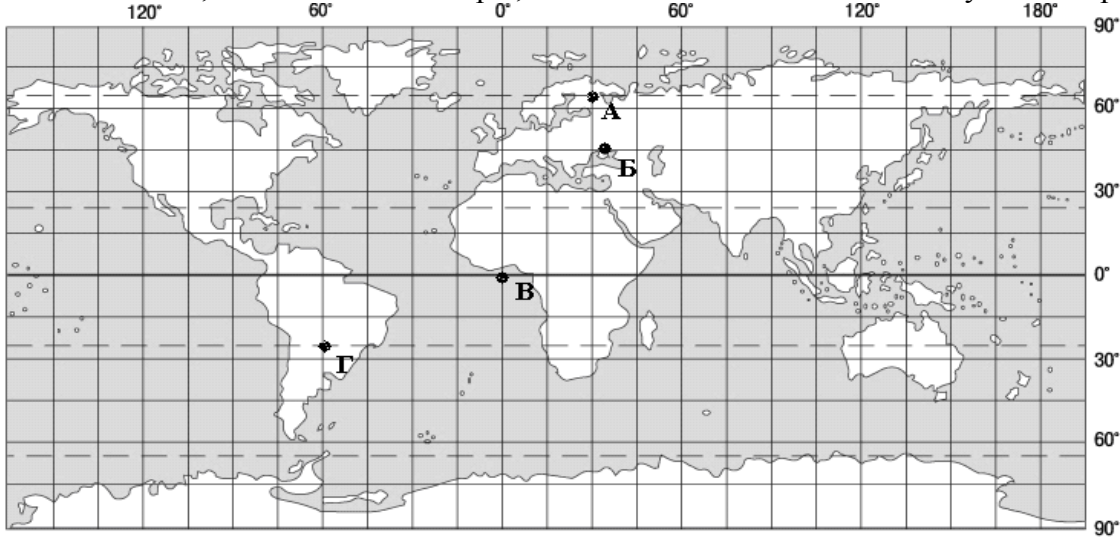
Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1. Яке твердження є визначенням поняття «*географія*»?
  - А Наука про властивості та будову матерії, закони її руху.
  - Б Наука про просторові відношення та форми реального світу.
  - В Наука про природу земної поверхні, розміщення населення та господарства.
  - Г Наука про загальний розвиток того чи іншого народу, країни або всього людського суспільства.
2. Що вивчає наука географія?
  - А склад, будову, властивості та перетворення речовин навколишнього світу
  - Б природу земної поверхні, розміщення населення та господарства
  - В просторові відношення та форми реального світу
  - Г властивості та будову матерії, закони її руху
3. Яка подія відбулася на початку епохи Великих географічних відкриттів?
  - А відкрито Антарктиду
  - Б з'явилися перші географічні карти
  - В уперше висловлено припущення, що Земля має форму кулі
  - Г європейці дізналися про нову частину світу
4. Укажіть античного вченого, який написав у III ст. до Р.Хр. двохтомну працю, назва якої в перекладі з грецької означає «землеопис».
  - А Ератосфен
  - Б Геродот
  - В Страбон
  - Г Птолемей
5. Хто розробив вчення про біосферу та ноосферу?
  - А Ч. Дарвін
  - Б О. Гумбольдт
  - В В. Вернадський
  - Г В. Докучаєв
6. Укажіть напрямок обертання Землі навколо своєї осі.
  - А із заходу на схід
  - Б із півдня на північ
  - В зі сходу на захід
  - Г залежить від пори року чи від часу доби
7. Які чинники зумовлюють зміну пір року?
  - А обертання Землі навколо центра Галактики та сила тяжіння
  - Б кількість сонячної радіації та прозорість атмосфери
  - В обертання Землі навколо своєї осі
  - Г кут нахилу земної осі до площини орбіти та рух Землі навколо Сонця

8. Причиною припливів і відпливів у Світовому океані є

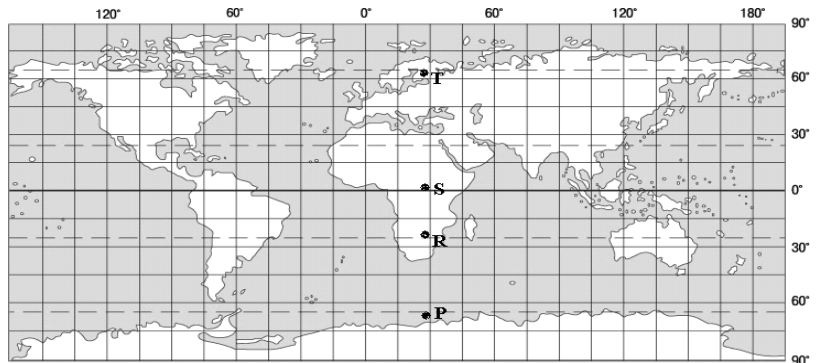
- А притягання Місяця та Сонця.
- Б нерівномірний річковий стік.
- В нерівномірне нагрівання земної поверхні.
- Г нахил земної осі до площини орбіти.

9. У якій із точок, що позначені на карті, сонце знаходиться в zenіті ополудні 23 вересня?

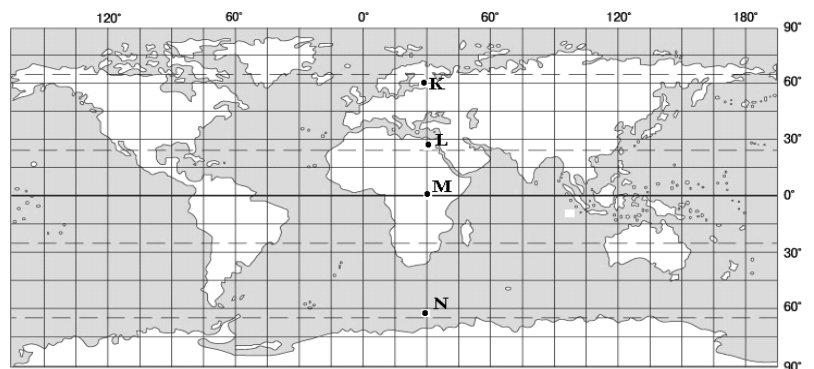
10. У якій із вказаних на меридіані 30 сх. д. точок, позначених на карті буквами, сонце зійде 20 грудня найраніше за всесвітнім часом?

- А Р
- Б R
- В S
- Г Т

11. Укажіть, у якій із точок, указаних на карті буквами, на меридіані 30° сх.д.сонце зійде 20 червня найраніше за часом Грінвіцького меридіана.

- А К
- Б L
- В M
- Г N

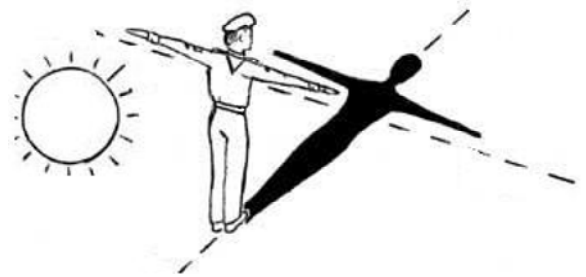

12. Визначте напрямок руху туриста, якщо Полярну зірку він бачить праворуч від себе.

- А захід
- Б північ
- В південь
- Г схід

13. Допоможіть туристові, який знаходиться в Північній півкулі (див. мал.), визначити сторону горизонту опівдні ліворуч від нього.

- А північ
- Б захід
- В схід
- Г південь

14. Розгляньте план місцевості. Яке число найточніше відображає відстань у метрах, яку пройшов пішохід від річки Совки, що протікає попід лісом стежкою, через найдовшу вулицю села до ялини над обривом річки Вершиці?

- А 850
- Б 1300
- В 2700
- Г 2250

1:15 000

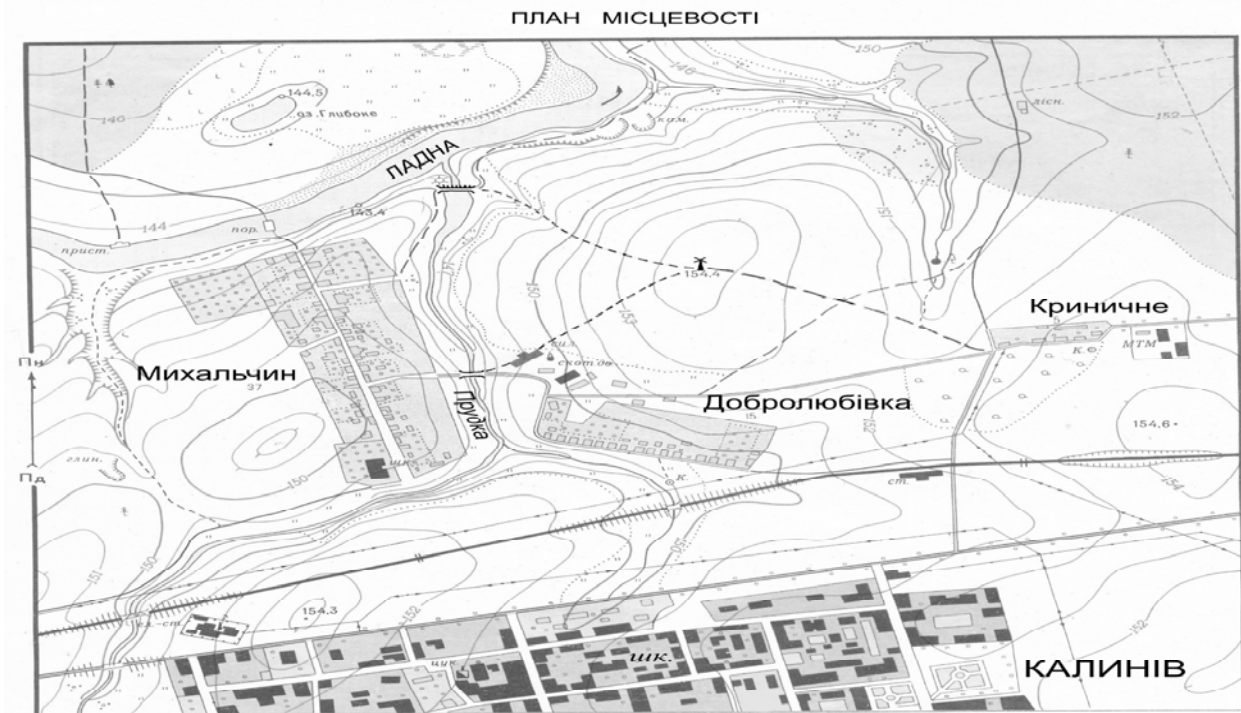
в 1 сантиметрі 150 метрів

Суцільні горизонталі проведено через 2 метри

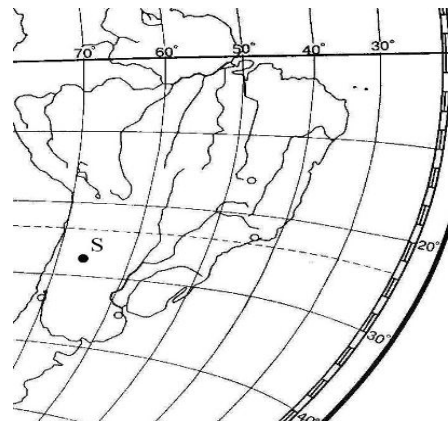
15. Визначте за планом місцевості ділянку з найбільшою крутизною схилу на шляху, який пройшли учні під час екскурсії за маршрутом: школа м. Калинів – північно-східна околиця міста – дорога до західної околиці с. Криничне – польова дорога до вітряка – стежка до греблі через р. Прудку.

- А між школою й околицею міста
- Б між містом Калинів і селом Криничне
- В між селом Криничне і вітряком
- Г між вітряком і греблею

16. Визначте географічні координати точки S.

- А 27° пд. ш. і 66° зх. д.
- Б 27° пд. ш. і 74° сх. д.
- В 33° пн. ш. і 66° сх. д.
- Г 33° пн. ш. і 74° зх. д.

17. Визначте географічні координати антарктичної станції «Восток», де зафіксовано найнижчу температуру повітря на Землі.

- А 79° пд. ш. 105° сх. д.
- Б 79° пн. ш. 105° сх. д.
- В 79° пн. ш. 105° зх. д.
- Г 79° пд. ш. 105° зх. д.

18. Знайдіть **помилкове** твердження щодо призначення приладу для визначення параметрів географічних явищ чи об'єктів.
- А Гігрометром вимірюють атмосферний тиск.
  - Б Нівеліром вимірюють відносну висоту місцевості.
  - В Ехолотом вимірюють глибину водойм.
  - Г Сейсмографом вимірюють силу коливань земної кори.
19. Знайдіть **помилкове** твердження про використання метеорологічного приладу.
- А Гігрометром вимірюють вологість повітря.
  - Б Барометром вимірюють атмосферний тиск.
  - В Флюгером визначають напрямок вітру.
  - Г Термометром вимірюють сумарну сонячну радіацію.
20. Знайдіть **помилкове** твердження щодо використання метеорологічного приладу.
- А Термометром вимірюють температуру повітря.
  - Б Барометром вимірюють випаровуваність.
  - В Флюгером визначають напрямок і силу вітру.
  - Г Гігрометром вимірюють вологість повітря.
21. Яким приладом вимірюють вологість повітря?
- А барометром
  - Б гігрометром
  - В нівеліром
  - Г курвіметром
22. Для чого в процесі створення карт застосовують картографічної проєкції?
- А щоб виділити на карті лише ті об'єкти, які відповідають її тематиці
  - Б щоб умовні знаки були максимально схожими на зображувані предмети
  - В щоб уникнути будь-яких спотворень
  - Г щоб сферичну поверхню Землі відобразити на площині карти
23. Укажіть засіб орієнтування на місцевості для пішогодного 30-кілометрового турпоходу.
- А адміністративна карта України (масштаб 1: 650000)
  - Б топографічна карта (масштаб 1: 200000)
  - В пейзажний фотознімок місцевості (розмір фотознімка – 15 x 20 см)
  - Г космічний знімок (масштаб в 1 см – 30 км)
24. Укажіть правильний варіант послідовності шарів внутрішньої будови Землі, починаючи від поверхні.
- А зовнішнє ядро – внутрішнє ядро – мантія – земна кора
  - Б земна кора – мантія – зовнішнє ядро – внутрішнє ядро
  - В земна кора – мантія – внутрішнє ядро – зовнішнє ядро
  - Г земна кора – зовнішнє ядро – внутрішнє ядро – мантія
25. Як називаються великі блоки земної кори з верхньою мантією, що переміщуються по астеносфері?
- А щити
  - Б платформи
  - В літосферні плити
  - Г складчасті структури

26. Укажіть шар, який **не** виділяють у материковому типі земної кори.

- А гранітний
- Б метаморфічний
- В базальтовий
- Г осадовий

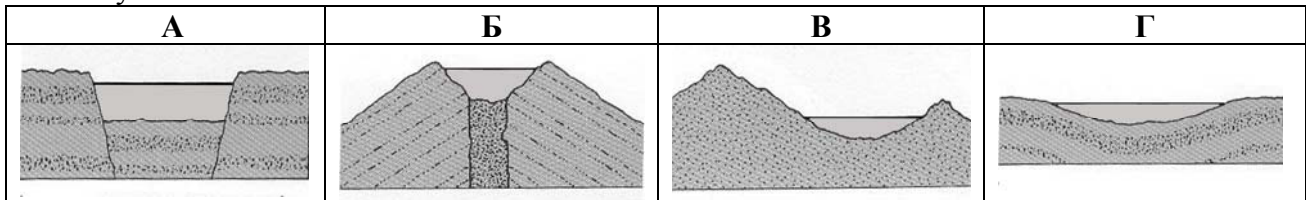
27. У чому схожість порід магматичного, осадового та метаморфічного походження?

- А складаються з мінералів
- Б складаються із застиглої лави
- В змінені під дією високої температури та тиску
- Г утворилися з лави внаслідок змін температури повітря та води

28. Що є основним чинником утворення яру?

- А робота вітру
- Б робота текучих вод
- В вплив льодовика
- Г вулканізм і землетруси

29. Визначте схему, на якій відображено походження озерних улоговин Танганьїки та Байкалу?

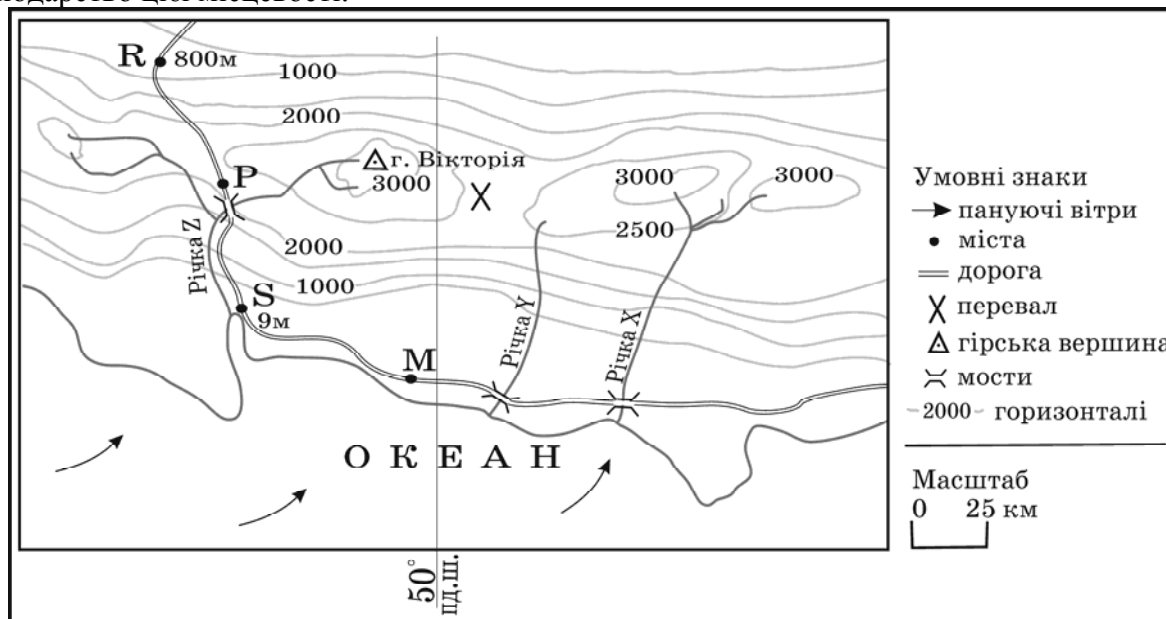
30. Три з указаних морів омивають Європу, а одне – іншу частину світу. Яка назва цього моря?

- А Балтійське
- Б Північне
- В Баренцове
- Г Охотське

31. Якій водоймі, що містить у назві слово «море», відповідає географічне поняття «море»?

- А Каспійське море
- Б Мертве море
- В Київське море
- Г Охотське море

32. Розгляньте карту уявної земної поверхні. Доберіть правильне твердження про природу та господарство цієї місцевості.

- А Середньорічна кількість опадів у місті Р більша, ніж у місті R.
- Б Витрата води в річках X, Y, Z значно більша у квітні, ніж у жовтні.
- В Найімовірніше порт буде збудовано в районі міста М.
- Г Найкоротша дорога між містами S і М проходить через перевал

33. Якому поняттю відповідає визначення: «стадія щорічного водного режиму річок, яка характеризується найбільшою водністю, високим і тривалим підняттям рівня води, що супроводжується затопленням заплави»?

- А повінь
- Б паводок
- В межень
- Г приплив

34. Що сприяє розвитку «парникового ефекту»?

- А збільшення кількості вуглекислого газу в атмосфері
- Б зменшення товщини озонового шару в стратосфері
- В зменшення кількості кисню в нижньому шарі тропосфери
- Г збільшення кількості азоту в атмосфері

35. Якому поняттю відповідає визначення: «кристали льоду, що осідають на гілках дерев, проводах тощо за туманної морозної безвітряної погоди»?

- А сніг
- Б ожеледь
- В іній
- Г паморозь

36. Що з'являється на ґрунті та горизонтальних предметах, охолоджених нижче 0°C, від контакту з насиченим водяною парою повітрям?

- А сніг
- Б ожеледь
- В іній
- Г паморозь

37. Визначте опади, які потрапляють на Землю із хмар?

- А туман
- Б роса
- В град
- Г іній

38. Який тип клімату має такі характеристики: *низький атмосферний тиск; температура протягом року +26° ... +28° С; середньорічна кількість опадів понад 2000 мм, що рівномірно випадають впродовж року?*

- А екваторіальний
- Б тропічний вологий
- В субекваторіальний
- Г помірний морський

39. Завдяки якій складовій ґрунту він стає родючим?

- А повітря
- Б материнська порода
- В гумус
- Г вода

40. Які ґрунти є найбільш поширеними в зоні лісостепів помірного поясу?

- А коричневі та сіро-коричневі ксерофітних лісів і чагарникових степів
- Б чорноземи
- В дерново-підзолисті
- Г бурі лісові

41. Який меліоративний захід необхідно застосувати для зменшення кислотності ґрунту?

- А вапнування
- Б гіпсування
- В розсолення
- Г кислування

42. Якому поняттю відповідає визначення: *“важкопрохідні ліси та чагарники, щільно перевиті ліанами”*?

- А скреб
- Б джунглі
- В діброва
- Г тундра

Географія материків і океанів

43. Серед ознак Світового океану укажіть ту, що **не** є характерною для нього.

- А серединні хребти утворюють єдину систему
- Б температура води переважно залежить від географічної широти і розподіляється на його поверхні зонально
- В рух води відбувається на поверхні, а в товщі і в придонних шарах – вода в стані спокою
- Г середня солоність приблизно 35 – 36 проміле

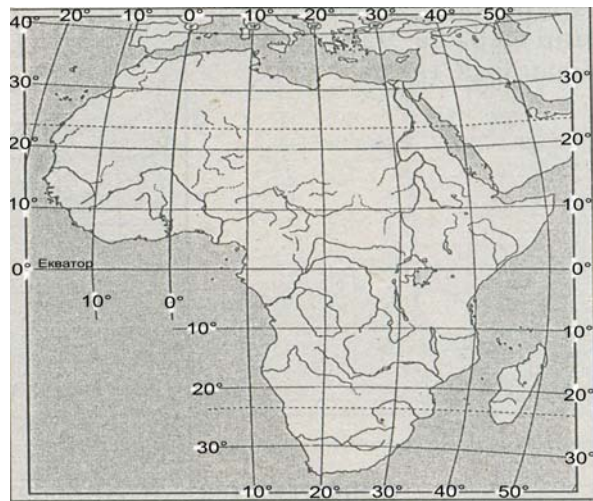

44. Визначте правильне твердження про природу океанів.
- А У Північному Льодовитому океані є багато коралових островів.
  - Б У Атлантичному океані знаходиться найглибша западина Світового океану.
  - В Акваторія Тихого океану займає понад половину площі поверхні планети.
  - Г Водні маси верхнього шару Індійського океану холодніші на півдні, ніж на півночі.
45. Укажіть ознаку, що є характерною для Північного Льодовитого океану.
- А майже вся площа дна є шельфом
  - Б усі моря океану замерзають узимку
  - В поверхневі води мають солоність 37‰
  - Г серед морів переважають окраїнні
46. Серед ознак, що характеризують Індійський океан, укажіть ту, що цьому океану **не** властива.
- А в одному з морів цього океану солоність води становить 41 ‰
  - Б течія Західних вітрів відгалужується біля Австралії на північ
  - В у найпівнічнішій частині океану – Перській затоці найнижча температура поверхневих вод
  - Г дно цього океану має рифтові хребти і глибоководні жолоби, бувають катастрофічні цунамі
47. Яка течія переміщується над Південноатлантичним, Західноіндійським хребтами та Східнотихоокеанським підняттям?
- А Гольфстрім
  - Б Західних вітрів
  - В Північна пасатна
  - Г Куросіо
48. Які типи повітряних мас переважають у субтропічному кліматичному поясі материків Північної півкулі взимку?
- А екваторіальні
  - Б тропічні
  - В помірні
  - Г арктичні
49. Який чинник обумовив формування природи пустель Атакама та Наміб?
- А прибережні холодні течії
  - Б прибережні теплі течії
  - В західні вітри
  - Г полярні вітри
50. Укажіть географічні об'єкти, у межах яких рослинний і тваринний світ найбагатший і найрізноманітніший.
- А Гобі, Наміб
  - Б Альпи, Аппалачі
  - В Амазонія, Калімантан
  - Г Масив Вінсон, Баффінова Земля

51. Укажіть **помилкове** твердження стосовно особливостей материка.
- А Африка – материк, де природні зони розташовані симетрично відносно екватора.
  - Б Майже половину площі Північної Америки в недавньому геологічному минулому покривали льодовики.
  - В Єдиний материк, де немає вулканів – Антарктида.
  - Г Австралія – найменший материк планети.

52. Визначте **помилкове** твердження про природу материка.
- А У рельєфі Африки переважають плоскогір'я.
  - Б Найбільшим хижаком Антарктиди є білий ведмідь .
  - В Морями чотирьох океанів омивається Євразія.
  - Г В Австралії немає діючих вулканів.

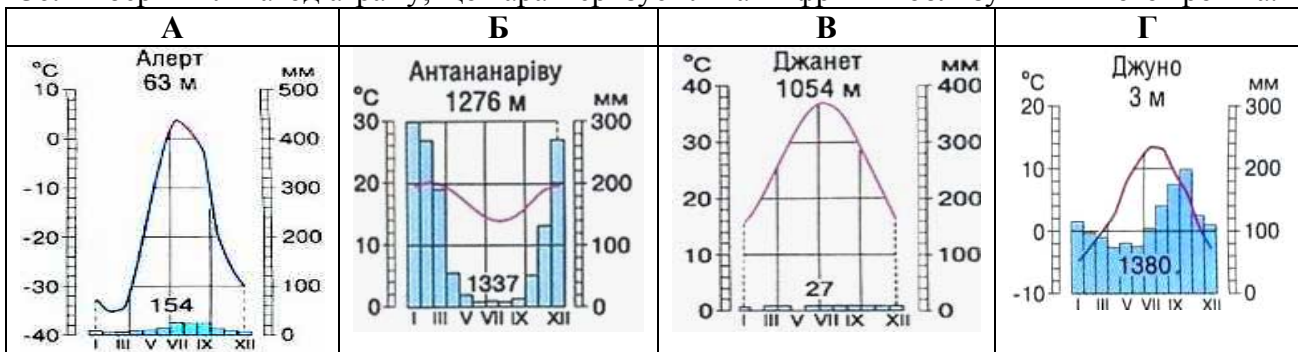
53. Визначте протяжність материка Африка у градусах уздовж меридіана 20° сх. д.
- А 22°
  - Б 55°
  - В 65°
  - Г 70°

54. Укажіть географічний об'єкт, у межах якого знаходиться найвища вершина Африки.
- А гори Атлас
  - Б Драконові гори
  - В Ефіопське нагір'я
  - Г Східноафриканське плоскогір'я

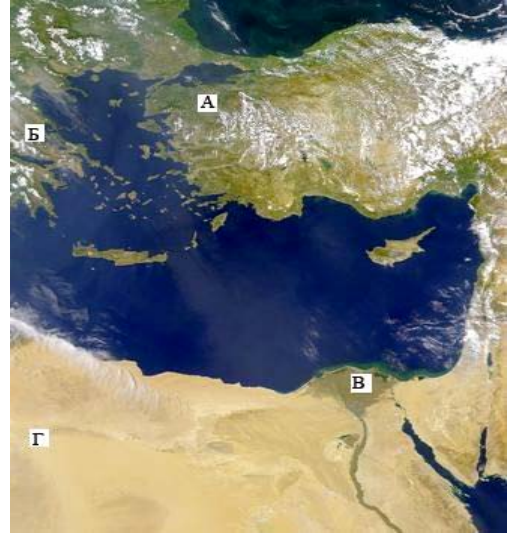
55. Яка причина наявності великої кількості водоспадів у Африці?
- А високий показник падіння річок, що зумовлено значною різницею висот витоків і гирл
  - Б повені, викликані сезонними опадами
  - В складний плоскогірний рельєф з виступами на поверхню кристалічних порід
  - Г поглиблення річищ розмиванням пухких порід швидкою течією

56. Виберіть кліматограму, що характеризує клімат Африки поблизу Північного тропіка.

57. Укажіть помилкове твердження щодо розташування природних зон Африки.
- А Природні зони знаходяться на материк симетрично відносно екватора.
  - Б На рівнинній частині лісостеп займає лише північне узбережжя.
  - В Твердолисті ліси та чагарники знаходяться в субтропічному кліматичному поясі.
  - Г Савани простягаються на північ, південь і схід від масиву екваторіальних лісів.

58. На фрагменті космічного знімка Середземномор'я буквами позначено чотири регіони. Виберіть букву (А, Б, В чи Г), якою позначено район древнього зрошувального землеробства в дельті найдовшої річки.

59. Яке твердження щодо географічного положення Австралії правильне?
- А Екватор перетинає південну частину материка.
  - Б Майже посередині її перетинає Південний тропік.
  - В Найближчими до материка є Африка та Північна Америка.
  - Г Зі сходу омивається водами Атлантичного океану.
60. Яке твердження щодо населення материка Австралії правильне?
- А Темпи природного приросту населення більші, ніж у Південній Америці
  - Б Найвищий рівень урбанізації серед усіх материків
  - В Корінне населення належить до австралоїдної гілки монголоїдної раси
  - Г Аборигени становлять 20% населення материка
61. Укажіть головну причину забруднення південно-східного узбережжя Австралії.
- А видобуток корисних копалин відкритим способом
  - Б концентрація великих міст і промислових підприємств
  - В видобуток на шельфі Тасманового моря нафти – головної експортної продукції країни
  - Г лісозаготівля переважно хвойних порід дерев
62. Яку область земної кулі називають Антарктикою?
- А Антарктиду разом з прибережними водами та прилеглими островами
  - Б центральну частину Антарктиди, де переважають найнижчі температури
  - В прибережні холодні води навколо материка Антарктида
  - Г сукупність усіх островів навколо материка Антарктида

63. Укажіть тварину, що не є представником фауни Антарктики.

- А морський леопард
- Б криль
- В лемінг
- Г буревісник

64. Який материк має найвищу вершину понад 5 км, дуже сухе повітря в центральній частині, високий атмосферний тиск, сумарну сонячну радіацію в грудні-січні приблизно таку як на екваторі, альbedo понад 80%?

- А Африка
- Б Австралія
- В Антарктида
- Г Південна Америка

65. Укажіть гірську країну, де витягнуті із півночі на південь паралельні гірські хребти утворюють вузли з найбільшими вершинами: Аконкагуа, Котопахі, Чимборасо.

- А Анди
- Б Великий Вододільний хребет
- В Гімалаї
- Г Аппалачі

66. Визначте природну країну Південної Америки, що має такі ознаки: *«субтропічний клімат з рівномірним зволоженням; на незораних червонувато-чорних ґрунтах домінують злаки; водяться гуанако, мустанги, олені, нанду; переважає вирощування кукурудзи, пшениці та скотарство».*

- А Патагонія
- Б Пампа
- В Гвіанське плоскогір'я
- Г Бразильське плоскогір'я

67. Укажіть, яка особливість природи притаманна лише Південній Америці і не характерна для будь-якого з інших материків.

- А на заході материка багато діючих вулканів, бувають землетруси
- Б живлення багатьох річок – дощове
- В холодна прибережна течія спричиняє посилення сухості повітря у тропічній пустелі
- Г на материк екологічну нішу хвойних займають чилійські кедри та бразильські араукарії

68. Укажіть материк, найвища гірська країна якого є «ровесницею» Аппалачів та Уральських гір.

- А Північна Америка
- Б Австралія
- В Південна Америка
- Г Антарктида

69. Укажіть групу водних об'єктів, що омивають береги лише Північної Америки.

- А Баренцове море, море Лаптевих, Берингова протока
- Б затока Фанді, Гудзонова затока, море Баффіна
- В протока Дрейка, море Беллінсгаузена, море Амундсена
- Г Торресова протока, Тасманове море, Бассова протока

70. Укажіть причини значної (2000-3000 мм) кількості опадів на Тихоокеанському узбережжі в помірному кліматичному поясі Північної Америки.

- А безперешкодне перенесення пасатами повітряних мас із північного сходу на південний захід від тропічних широт
- Б зіткнення арктичних, помірних і тропічних повітряних мас на рівнинній території
- В вільне проникнення холодних повітряних мас із Північного Льодовитого океану
- Г повітряні маси з південного заходу піднімаються навітряним схилом Кордильєр

71. Яке озеро є стічним?

- А Аральське море
- Б Ейр
- В Ері
- Г Чад

72. Уявіть, що турист, рухаючись навпростець по материкау зі столиці до «Клондайк Голдраш» («Клондайкська лихоманка»), зустріне на своєму шляху багато води, дерев, хутрових звірів, сліди діяльності давнього льодовика, а в кінцевій точці маршруту – історичний парк, де відображено в експонатах події, які були пов'язані з ресурсами, що зумовили «лихоманку». Укажіть ці ресурси та материк, де вони знаходяться.

- А земельні у Євразії, в польдерах Нідерландів
- Б рекреаційні в Австралії, на мисі Йорк
- В мінеральні Північної Америки, в Канаді
- Г енергетичні Південної Америки на р.Ігуасу

73. Укажіть правильне твердження про пам'ятку природи Північної Америки – печеру Флінт-Мамонтова.

- А Найдовша печера на материкау
- Б Знаходиться за Північним полярним колом.
- В Має еолове походження.
- Г Єдина гіпсова печера у світі.

74. На якому материкау засновано заповідники: Ноатак, Долина Смерті, Великий Каньйон?

- А Північна Америка
- Б Євразія
- В Австралія
- Г Південна Америка

75. На якому материкау знаходяться національні парки: Єллоустонський, Йосемітський, Вуд-Баффало?

- А Австралія
- Б Південна Америка
- В Африка
- Г Північна Америка

76. Укажіть пору року та причину найбільшого річкового стоку на східному узбережжі Євразії.

- А взимку – надходження повітряних мас з Атлантики
- Б навесні – танення значного снігового покриву
- В влітку – мусонні дощі
- Г восени – інтенсивне танення льодовиків

77. Для якої річки характерні такі ознаки: «бере початок у горах, які називають «дахом світу»; переважає живлення талими сніговими і льодовиковими водами цих гір; протікає через пустелі помірного поясу; належить до басейну внутрішнього стоку»?

- А Урал
- Б Мюррей
- В Інд
- Г Амудар'я

78. Серед переліків озер світу вкажіть варіант, у якому названо лише озера Євразії.

- А Байкал, Балхаш, Балатон
- Б Вікторія, Велике Ведмеже, Верхне
- В Ейр, Чад, Ері
- Г Танганьїка, Тітікака, Тана

79. Розгляньте малюнки. Укажіть типових представників фауни північної частини материка, що має найбільшу кількість природних зон.

80. Для якої природної країни Євразії характерні мусонні ліси?

- А Фенноскандія
- Б Східна Азія
- В Балканський півострів
- Г Західна Азія

81. Визначте природно-зональний комплекс, який у багатьох місцях практично зник через антропогенний тиск, пов'язаний із вирубуванням лісів і створенням на їхньому місці численних полів для вирощування однієї з найбільш поширених вологолюбних зернових культур.

- А європейські широколисті ліси
- Б східноазійські мусонні ліси
- В північноамериканські мішані ліси
- Г південноамериканські екваторіальні ліси

82. Яку тварину одомашнено в Тибеті?

- А слон
- Б вівцебик
- В буйвол
- Г як

83. За допомогою карти, де зображено межі поширення багаторічної мерзлоти, визначте країну Євразії, населення якої має можливість в околицях столиці використовувати влітку природні холодильники для збереження продуктів харчування.

- А Норвегія
- Б Росія
- В Фінляндія
- Г Монголія

84. Укажіть правильне твердження про природні ресурси.

- А ґрунт, тварини – невідновні природні ресурси
- Б вугілля, геотермальна енергія – вичерпні природні ресурси
- В енергія Сонця і вітру – невичерпні природні ресурси
- Г нафта, рослини – відновні природні ресурси

Географія України

85. Із якою країною Україна має морську ділянку державного кордону?

- А Болгарія
- Б Грузія
- В Румунія
- Г Туреччина

86. Визначте хибне твердження щодо кордонів України.

- А Морський – з Туреччиною.
- Б Найдовший – з Росією.
- В Найкоротший – зі Словаччиною.
- Г На півночі – з Білоруссю.

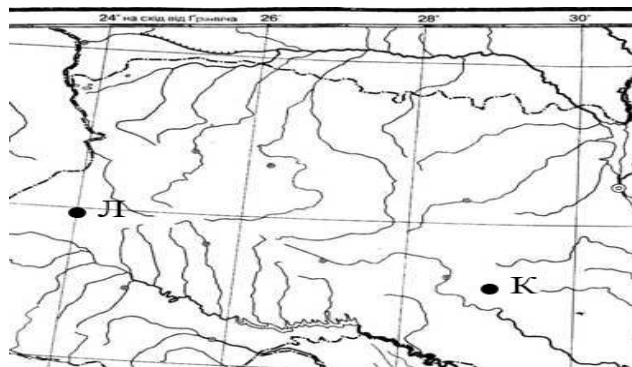
87. Користуючись картою України, визначте відмінність місцевого часу від поясного в м. Львові.

- А відстає на 24 хв.
- Б відстає на 12 хв.
- В випереджає на 12 хв.
- Г випереджає на 24 хв.

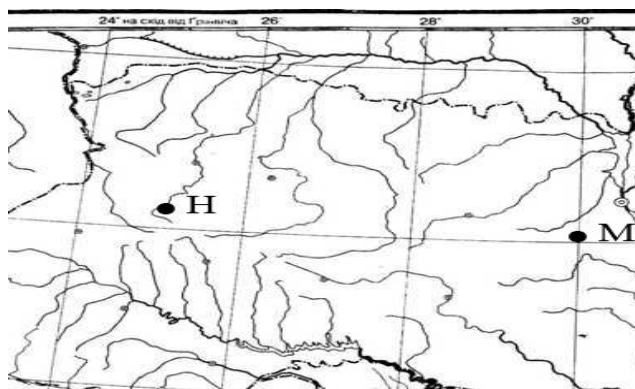
88. Визначте місцевий час у пункті Л (див. фрагмент карти), якщо в пункті К за місцевим часом у цей момент 13 година 04 хвилини.

- А 12 год 44 хв
- Б 13 год 24 хв
- В 12 год 59 хв
- Г 13 год 09 хв

89. Визначте місцевий час у пункті М (див. фрагмент карти), якщо в пункті Н за місцевим часом у цей момент – 8 година 58 хвилин.

- А 8 год 53 хв
- Б 9 год 03 хв
- В 8 год 38 хв
- Г 9 год 18 хв

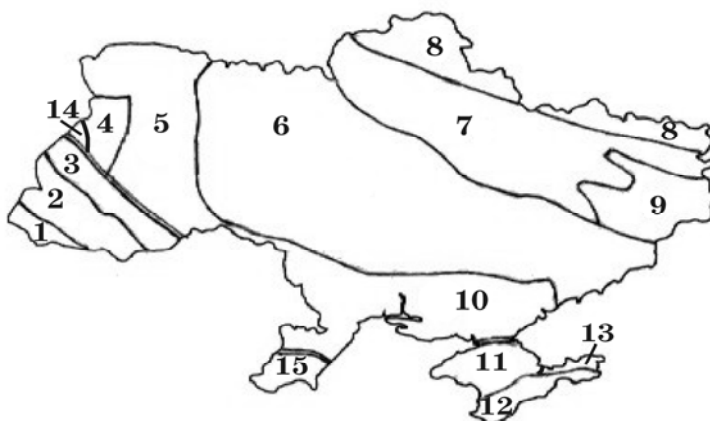

90. Скориставшись даними таблиці, визначте столицю держави, на залізничному вокзалі якої годинник вказує такий же час, що й на київському.

	Столиця	Широта	Довгота
	Київ	51° пн. ш.	31° сх. д.
А	Братислава	48° пн. ш.	17° сх. д.
Б	Будапешт	47° пн. ш.	19° сх. д.
В	Бухарест	44° пн. ш.	26° сх. д.
Г	Москва	56° пн. ш.	37° сх. д.

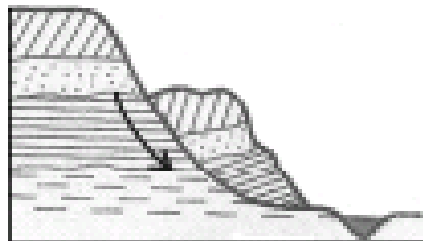
91. На картосхемі зображено межі тектонічних структур України, що позначені цифрами. Якими цифрами позначено лише тектонічні западини

- А 1, 4, 7, 10
- Б 2, 3, 5, 15
- В 5, 6, 11, 13
- Г 8, 9, 12, 14

92. На якій платформі розташований Український кристалічний щит?
- А Західноєвропейська
  - Б Східноєвропейська
  - В Сибірська
  - Г Скіфська
93. Складовою якої тектонічної структури є пороги в руслі річки, що мала назви: Борисфен, Данапріс, Славутич?
- А Волино-Подільська плита
  - Б Дніпровсько-Донецька западина
  - В Український щит
  - Г Донецька складчаста споруда
94. На якій тектонічній структурі розташований Словечансько-Овруцький кряж?
- А Карпатський передгірний прогин
  - Б Дніпровсько-Донецька западина
  - В Український кристалічний щит
  - Г Західноєвропейська платформа
95. Укажіть епоху горотворення кайнозойської ери.
- А мезозойська
  - Б альпійська
  - В байкальська
  - Г герцинська
96. Укажіть еру, до якої відноситься антропогеновий геологічний період.
- А протерозойська
  - Б палеозойська
  - В мезозойська
  - Г кайнозойська
97. Укажіть еру утворення тріасових, юрських і крейдових відкладів у Кримських горах.
- А протерозойська
  - Б палеозойська
  - В мезозойська
  - Г кайнозойська
98. Результат якого процесу зображено на схемі?
- А сель
  - Б карст
  - В зсув
  - Г осипище

99. Яка низовина України знаходиться в басейні правої притоки Дніпра, де густа мережа річок, поширені льодовикові форми поверхні та болота?
- А Закарпатська
  - Б Поліська
  - В Придніпровська
  - Г Причорноморська

100. Укажіть ознаку, що є характерною для Подільської височини?

- А поширені останці-могили
- Б в основі знаходиться передгірний прогин
- В в основі зруйнована складчаста споруда
- Г поширені карстові печери

101. Визначте марганцеворудний басейн корисних копалин.

- А Львівсько-Волинський
- Б Нікопольський
- В Донецький
- Г Дніпровський

102. Яким умовним знаком позначають на карті родовища корисних копалин: Білозерське, Керченське, Криворізьке?

- А
- Б
- В
- Г

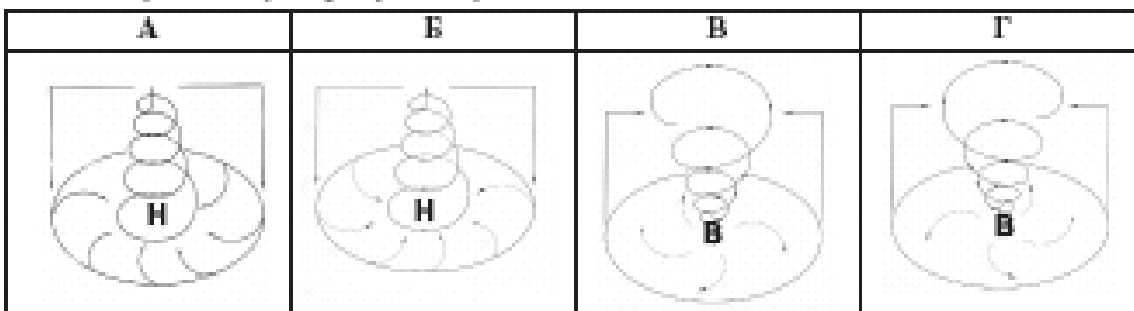
103. Яким умовним знаком на карті позначають родовища корисних копалин: Бориславське, Бугруватівське, Долинське?

- А
- Б
- В
- Г

104. Як називається сонячна радіація, що надходить до місця спостереження у вигляді пучка паралельних променів безпосередньо від сонячного диска?

- А поглинута
- Б відбита
- В сумарна
- Г пряма

105. Розгляньте схеми й визначте, яка із них відображає процес, що формує в Україні взимку мінливу вітряну погоду з відлигами й опадами.

106. Визначте середньосічну температуру повітря на вершині, абсолютна висота якої 1500 м, якщо біля її підніжжя цей показник $+4^{\circ}\text{C}$.

- А $+1^{\circ}\text{C}$;
- Б -4°C ;
- В -6°C ;
- Г -8°C .

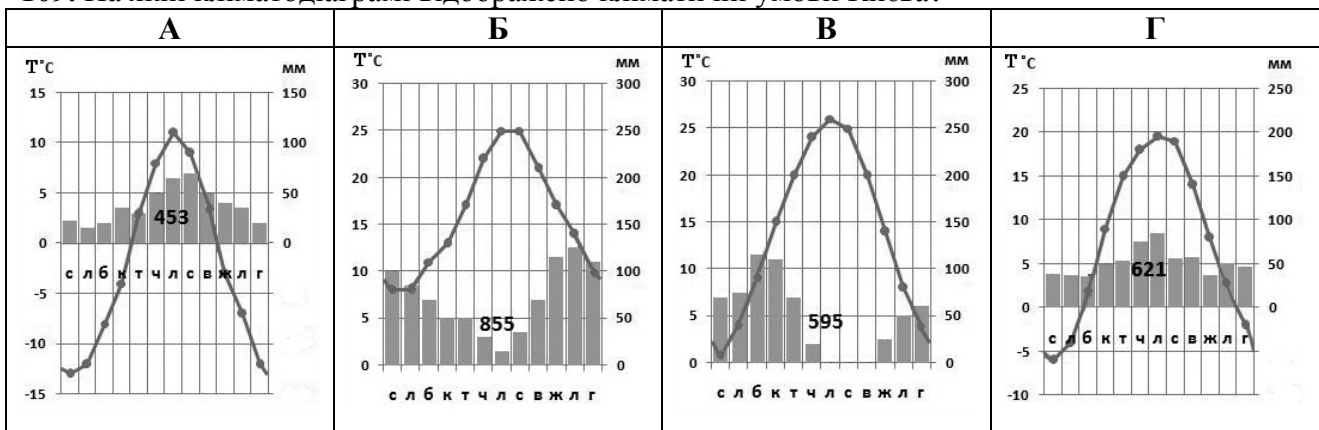
107. Визначте середньосічну температуру повітря на Ай-Петрінській яйлі (абсолютна висота – 1346 м), коли відомо, що біля підніжжя в селищі Місхор (Ялта) цей показник становить $+4^{\circ}\text{C}$.

- А $+2^{\circ}\text{C}$
- Б -6°C
- В -4°C
- Г -8°C

108. Як змінюється середньорічна кількість опадів на рівнинній частині України?

- А збільшується з північного заходу на південний схід
- Б зменшується з північного заходу на південний схід
- В однакова на всій території України
- Г зменшується з півдня на північ

109. На якій кліматограмі відображено кліматичні умови Києва?

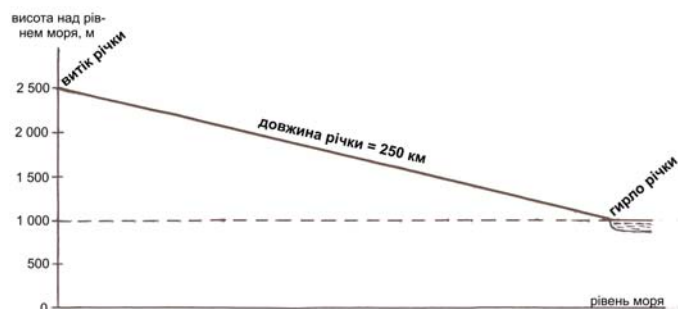

110. Яка поведінка тварин влітку вважається ознакою покращення погоди в Україні?

- А павуки плетуть павутину
- Б мурахи ховаються в мурашник
- В ластівки літають низько над землею
- Г бджоли вранці гудуть у вулику і не вилітають

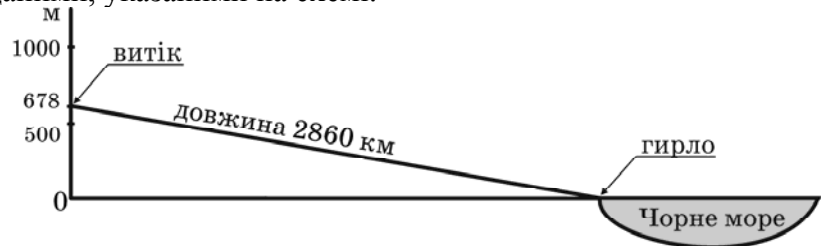
111. Визначте похил річки, скориставшись даними профілю її течії

- А м/км
- Б 14 м/км
- В 10 м/км
- Г 6 м/км

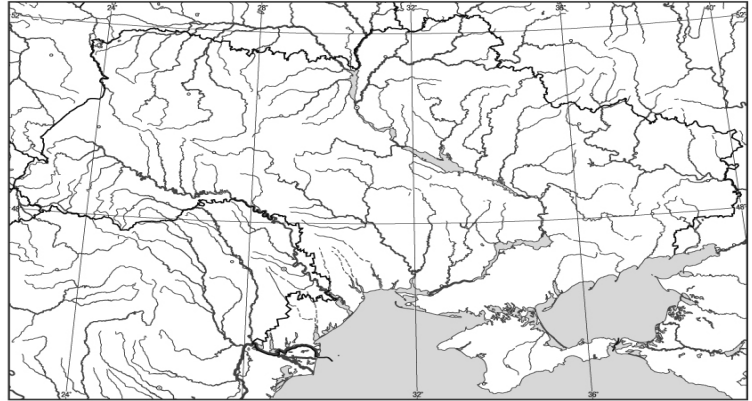
112. Визначте похил р. Дунай за даними, указаними на схемі.

- А 0,24 м/км
- Б 4,22 км/м
- В 0,24 км/м
- Г 4,22 м/км

113. Розгляньте карту й визначте, у якої із указаних нижче річок річковий стік лише з території України.

- А Західний Буг
- Б Південний Буг
- В Сіверський Донець
- Г Дністер

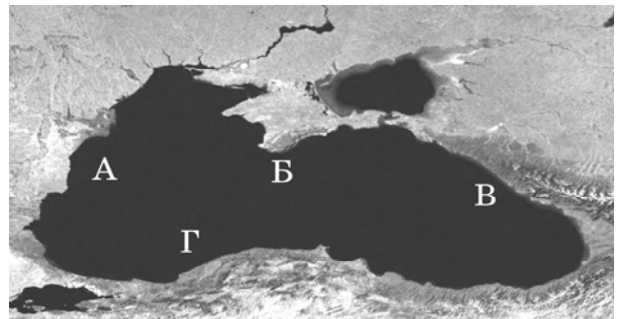
114. До басейну якої річки відносяться притоки: Збруч, Серет, Лімниця, Стрий?

- А Дністер
- Б Дунай
- В Дон
- Г Дніпро

115. До басейну якої річки відносяться притоки: Тетерів, Рось, Псел, Інгулець?

- А Дністер
- Б Дунай
- В Дон
- Г Дніпро

116. Якою буквою на космічному знімку позначено частину акваторії Чорного моря, де проходить Кавказька течія?

117. Укажіть ознаку, що відрізняє Чорне море від інших морів світу?

- А найменша солоність поверхневих вод
- Б найбільші припливи та відпливи
- В максимальні глибини не перевищують 200 м, тому що море знаходиться на шельфі
- Г з глибини 150-200 м до дна моря вода насичена сірководнем

118. Серед особливостей природи морів Азово-Чорноморського басейну укажіть ту, що є характерною лише для Азовського моря.

- А один вид дельфінів
- Б наявність нафти та газу на шельфі
- В поверхневі течії
- Г піщані коси біля північного берега

119. Яка причина збільшення солоності води в Азовському морі?

- А надходження забруднених вод річок Кальміус і Молочної
- Б збільшення густоти популяції медуз і риби в морі
- В збільшення витрат кисню у воді під час розкладу органіки
- Г інтенсивне зрошення в долинах Дону та Кубані

120. Яка одиниця фізико-географічного районування України має назву Східно-Європейська рівнина?

- А область
- Б країна
- В зона
- Г край

121. Користуючись картосхемою, виберіть варіант відповіді, де вказано адміністративні області України, через які проходить межа між лісостепом і степом.

- А Волинська, Житомирська, Чернігівська
- Б Херсонська, Дніпропетровська, Луганська
- В Миколаївська, Кіровоградська, Харківська
- Г Львівська, Чернівецька, Одеська

— межі адміністративних одиниць
 === межі природних зон і країн

122. Визначте регіон України, для якого є типовими подані в таблиці ґрунти, рослини і тварини.

Ґрунти	Рослини	Тварини
бурі, сіро-бурі, дерново-буроземні	бук, ялиця, ялина, ялівець, сосна сланка	олень благородний, ведмідь бурий, глухар

- А Карпати
- Б Крим
- В Полісся
- Г Поділля

123. Для якого географічного об'єкта України характерні лучнолісові субальпійські (полонинські) ландшафти?

- А Крим
- Б Карпати
- В Донецький кряж
- Г Середньоруська височина

124. Для якого регіону України типовими є сухостепові сопкові, сухостепові рівнинно-височинні, лісостепові (дубово-грабові шиблякові передгірні), лучні остепнені (яйлинські), субсередземноморські прибережно-схилові ландшафти?

- А Крим
- Б Закарпаття
- В Приазов'я
- Г Поділля

125. Укажіть природний заповідник лісостепової зони України.

- А Опукський;
- Б Дніпровсько-Орільський;
- В Канівський;
- Г Рівненський.

126. Які природно-заповідні об'єкти є національними природними парками?

- А Канівський, Поліський, Кримський
- Б Чорноморський, Асканія-Нова, Дунайський
- В Софіївка, Тростянецький, Веселі Боковеньки
- Г Шацький, Синевир, Святі Гори

127. Укажіть природні заповідники лісостепової зони України.

- А Карадазький, Мис Март'ян
- Б Дніпровсько-Орільський, Луганський
- В Канівський, Медобори
- Г Поліський, Рівненський

128. Укажіть заповідні об'єкти в Україні, що мають статус біосферних заповідників.

- А Азово-Сиваський, Яворівський, Святі Гори
- Б Чорноморський, Карпатський, Дунайський
- В Дністровський каньйон, Печенізьке поле, Голосіївський
- Г Карадазький, Опукський, Мис Март'ян

129. Для яких регіонів України характерні несприятливі природні процеси: селі, лавини, землетруси?

- А Карпати, Кримські гори
- Б Поділля, Полісся
- В Донбас, Придніпров'я
- Г Сіверщина, Придністров'я

130. Які меліоративні заходи необхідно застосувати для зменшення кислотності ґрунту?

- А фізичні
- Б хімічні
- В гідротехнічні
- Г біологічні

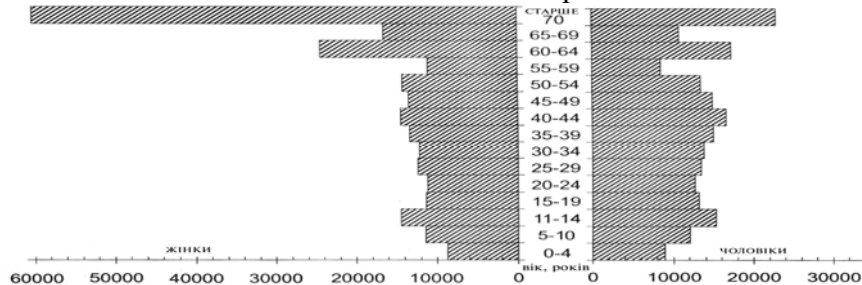
131. Для характеристики якої групи ресурсів використовують такі показники: теплозабезпеченість, ступінь зволоженості, континентальність клімату?

- А рекреаційні
- Б агрокліматичні
- В водні
- Г енергетичні

132. Унаслідок чого виникає депопуляція населення в державі?

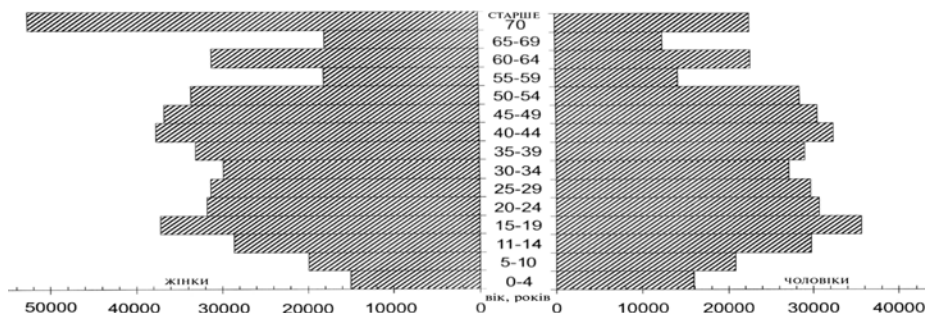
- А переважання іммігрантів над емігрантами
- Б однакова кількість іммігрантів та емігрантів
- В смертність більша за народжуваність і від'ємне сальдо міграції
- Г незначний природний приріст і додатне сальдо міграції

133. Проаналізуйте піраміду статеві-вікової структури населення та визначте правильне твердження про сільське населення однієї з областей України.

- А Чоловіче населення за кількістю поступається жіночому в усіх вікових групах.
- Б Жіноче населення переважає у віковій групі від 50 років і більше.
- В 1/3 жителів – діти та підлітки.
- Г «Старіння нації», на відміну від інших областей, не відбувається.

134. Проаналізуйте піраміду статеві-вікової структури населення. Визначте правильне твердження про міське населення однієї з областей України

- А Жіноче населення за кількістю поступається чоловічому в усіх вікових групах.
- Б Найбільша різниця кількості жінок і чоловіків у віці понад 70 років.
- В Половина населення області – дитячого та підліткового віку.
- Г Серед дітей віком до чотирьох років значно більше дівчаток.

135. Яке з перелічених нижче міст України має найбільшу кількість населення?

- А Маріуполь
- Б Кривий Ріг
- В Вінниця
- Г Чернівці

136. Якому поняттю відповідає визначення: «встановлення виробничих взаємозв'язків між спеціалізованими підприємствами, що спільно працюють над виробництвом складної продукції»?

- А кооперування
- Б спеціалізація
- В концентрація
- Г комбінування

137. Укажіть форму організації виробництва, що має визначення: «поєднання на одному підприємстві всіх стадій переробки певної сировини, що забезпечує мало- або безвідходність виробництва».

- А кооперування
- Б спеціалізація
- В концентрація
- Г комбінування

138. Для якого поняття характерне таке визначення: «сукупність підприємств і установ, які виробляють однорідну продукцію або задовольняють однорідні потреби суспільства»?

- А комбінування виробництва
- Б концентрація виробництва
- В інфраструктура
- Г галузь господарства

139. Установіть правильне твердження про особливості Донецького вугільного басейну.

- А Низька собівартість вугілля через складний видобуток та низьку калорійність.
- Б У місцях вуглевидобутку формується антропогенний рельєф.
- В Донбас простягається на території трьох держав.
- Г Відкритий спосіб вуглевидобутку переважає над шахтним

140. Біля якої з атомних електростанцій України знаходиться місто Енергодар?

- А Хмельницької
- Б Рівненської
- В Південноукраїнської
- Г Запорізької

141. Яка з атомних електростанцій має місто-супутник Нетішин?

- А Хмельницька
- Б Рівненська
- В Південноукраїнська
- Г Запорізька

142. Яка ознака є характерною для металургії України?

- А більше половини чорних металів виплавляється в електропечах через дешеву гідроенергію
- Б марганцеві руди для чорної металургії видобувають на Правобережжі та Лівобережжі
- В у кольоровій металургії використовується винятково вітчизняна рудна сировина
- Г території металургійних центрів за ступенем забруднення належать до умовно чистих

143. Які чинники вплинули на формування Нікопольського металургійного центру?

- А наявність місцевої сировини
- Б наявність місцевої сировини та палива
- В розташування майже посередині між джерелами сировини та палива
- Г розташування на річці Дніпро, що є транспортним шляхом для постачання сировини та палива

144. Яка стадія виробництва алюмінію пропущено в логічному ланцюжку: «видобуток бокситів → ...? → виробництво чистого алюмінію»?
- А виробництво смол
  - Б виробництво глинозему
  - В рафінування міді
  - Г виробництво феросплавів
145. Визначте провідний чинник, що впливає на розміщення підприємств сільськогосподарського машинобудування.
- А енергетичний
  - Б екологічний
  - В водний
  - Г споживчий
146. Укажіть продукцію хімічної промисловості, для розміщення виробництва якої провідними чинниками є водні та трудові ресурси?
- А хімічне волокно
  - Б калійні добрива
  - В шини
  - Г лаки і фарби
147. Які з указаних міст є центрами нафтопереробної промисловості в Україні?
- А Львів, Луцьк, Черкаси
  - Б Слов'янськ, Рівне, Суми
  - В Надвірна, Кременчук, Лисичанськ
  - Г Кривий Ріг, Маріуполь, Краматорськ
148. Який вид продукції основної хімії виробляється в містах Черкаси, Рівне, Одеса, Северодонецьк, Дніпродзержинськ.
- А калійні добрива
  - Б азотні добрива
  - В фосфатні добрива
  - Г сода
149. Укажіть сферу виробництва, що є спеціалізацією Лисичансько-Рубіжанського промислового вузла.
- А видобуток вугілля
  - Б виробництво кольорових металів та їх сплавів
  - В виробництво продуктів хімічної промисловості
  - Г лісозаготівля, деревообробка та лісохімічне виробництво
150. Серед переліку міст, пов'язаних із переробкою деревної сировини, укажіть групу міст – центрів целюлозно-паперової промисловості.
- А Корюківка, Ізмаїл, Понінка, Жидачів
  - Б Чернівці, Донецьк, Суми, Вінниця
  - В Перечин, Свалява, Вигода, Великий Бичків
  - Г Берегомет, Надвірна, Стрий, Ковель

151. Визначте правильний варіант виробничого ланцюга:

галузь → підприємство → основний чинник розміщення для столиці України.

- А харчова промисловість → кондитерська фабрика «Світоч» → споживач
- Б машинобудування → авіазавод КНТК «Антонов» → кваліфіковані кадри
- В лісова промисловість → швейна фабрика «Каштан» → трудові ресурси
- Г хіміко-фармацевтична промисловість → фармацевтична фірма «Дарниця» → вода

152. Виберіть правильний варіант ланцюга виробництва продукції в Україні «місто – галузь – підприємство – продукція – чинник розміщення».

	Місто	Галузь	Підприємство	Продукція	Фактор розміщення
А	Миколаїв	кольорова металургія	глиноземний завод	глинозем	транспортний
Б	Житомир	легка	льонокомбінат	одяг	сировинний
В	Київ	харчова	кондитерська фабрика	тістечка	науковий
Г	Запоріжжя	чорна металургія	титаномагнієвий комбінат	титан	гідроенергетичний

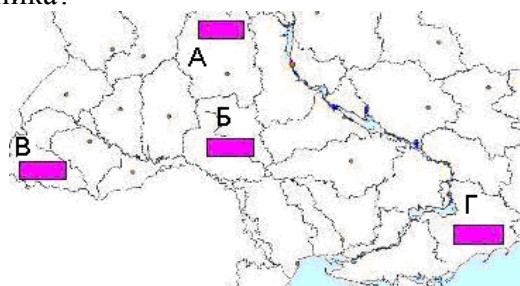
153. Визначте рядок із правильним поєднанням даних про підприємство машинобудівної галузі України в ланцюзі: «місто – підприємство – продукція – основний фактор розміщення».

	Місто	Підприємство	Продукція	Основний фактор розміщення
А	Ужгород	Концерн «Лан»	зернозбиральні комбайни	споживач
Б	Черкаси	Концерн «Черкаський автобус»	маршрутні автобуси	траса газопроводу
В	Харків	КНТК«Антонов»	літаки	наукова база
Г	Краматорськ	«Новокраматорський машзавод»	ковальсько-пресове устаткування	металургійна база

154. Визначте правильне твердження щодо сільськогосподарської культури в Україні, валовий збір зерна якої становить понад 50%?

- А Яра пшениця переважно вирощується в тій природній зоні, де й льон-довгунець.
- Б Валовий збір пшениці в країні менший, ніж жита.
- В Рис – головна зернофуражна культура.
- Г Площа ріллі під ячменем менша, ніж під озимію пшеницею.

155. Який із позначених на картосхемі буквами регіонів України за агрокліматичними умовами найбільш придатний для вирощування соняшника?

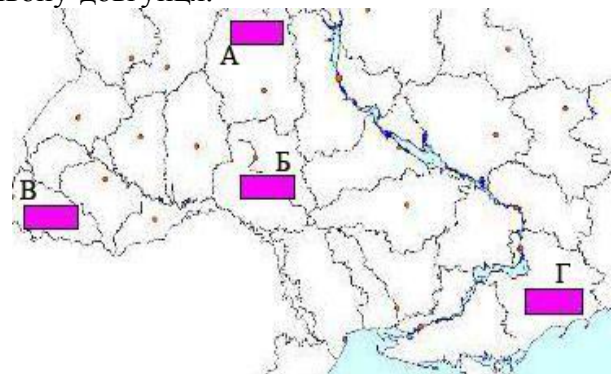

156. Площі посівів якої культури в Україні відображено на карті?

- А соя
- Б соняшник
- В цукровий буряк
- Г льон-довгунець

157. Визначте, який із позначених буквами регіонів України (див. мал.) за агрокліматичними умовами найбільш придатний для вирощування льону-довгунця.

158. Укажіть правильне твердження про соціальну сферу в Україні.

- А Територіальних відмінностей у галузевій структурі сфери немає.
- Б Задовольняє духовні та матеріальні потреби населення.
- В Рівень розвитку сфери в аграрних регіонах вищий, ніж у промислових.
- Г Основною продукцією сфери є сільськогосподарські знаряддя праці.

159. Які міста є найбільшими науковими центрами України?

- А Київ, Львів
- Б Одеса, Дніпропетровськ
- В Донецьк, Харків
- Г Харків, Київ

160. Як називаються антропогенні та природні об'єкти і явища, що використовуються для відновлення та розвитку фізичних і духовних сил людини?

- А технополіси
- Б мінеральні ресурси
- В рекреаційні ресурси
- Г виробнича інфраструктура

161. У якому рядку вказано міста України, що стали курортами завдяки лікувальним властивостям мінеральних джерел?

- А Макіївка, Охтирка, Шостка
- Б Чугуїв, Черкаси, Чернівці
- В Слов'янськ, Моршин, Саки
- Г Джанкой, Ізмаїл, Маріуполь

- 162.** Виберіть населені пункти України, що стали курортами завдяки джерелам мінеральних вод із лікувальними властивостями.
- А** Батурин, Глухів, Чигирин
  - Б** Торчин, Малин, Лебедин
  - В** Хмільник, Слов'янськ, Свалява
  - Г** Ковель, Конотоп, Синельникове
- 163.** Які транспортні шляхи було прокладено у 1861 р. між Львовом і Перемишлем, а в 1865 р. – між Одесою і Балтою?
- А** судноплавні канали
  - Б** газопроводи
  - В** залізничні колії
  - Г** шосейні дороги
- 164.** Виберіть правильне твердження щодо транспорту України.
- А** Найвищу собівартість перевезень має авіаційний транспорт.
  - Б** Найдовші каботажні перевезення здійснюються між Іллічівськом та Ялтою.
  - В** Головну роль у внутрішньоекономічних зв'язках відіграє річковий транспорт.
  - Г** Основний недолік трубопровідного транспорту – залежність від погоди.
- 165.** Укажіть порт на Азовському морі.
- А** Іллічівськ
  - Б** Очаків
  - В** Генічеськ
  - Г** Феодосія
- 166.** Укажіть, як називається процес переміщення нафти з Росії в країни ЄС територією України.
- А** магістраль
  - Б** каботаж
  - В** транзит
  - Г** вантажообіг
- 167.** Укажіть правильне твердження щодо зовнішньоекономічних зв'язків України.
- А** Імпортні витрати на нафту та природний газ складають 10%.
  - Б** Найбільша частка транспортних послуг надається країнам СНД.
  - В** Найбільше товарів експортується до США, Норвегії, Франції.
  - Г** Природно-історичний чинник не впливає на надання послуг іноземним туристам.
- 168.** Укажіть елементи територіальної структури господарства.
- А** целюлозно-паперова фабрика, коксохімічний завод, навчально-виховний заклад
  - Б** приватне підприємство, фермерське господарство, кооператив
  - В** промисловий центр, сільськогосподарська зона, економічний район
  - Г** виробнича інфраструктура, соціальна сфера, зовнішня торгівля
- 169.** Який із промислових центрів не знаходиться в Донецькому економічному районі?
- А** Кременчук
  - Б** Макіївка
  - В** Маріуполь
  - Г** Алчевськ

170. Визначте, у якому промисловому вузлі діють такі підприємства: суднобудівний завод, глиноземний завод, ЗАО «Лакталіс-Україна» (продукція торгової марки Prezident), ООО «Сандора» (виробництво соків).

- А Миколаїв
- Б Київ
- В Одеса
- Г Маріуполь

171. Який економічний район України є одним із найбільших за кількістю населення в країні, має потужний промисловий комплекс, спеціалізується на вугільній, металургійній, хімічній, машинобудівній, енергетичній галузях промисловості?

- А Північно-Східний
- Б Столичний
- В Донецький
- Г Карпатський

172. Яке із указаних міст-курортів знаходиться в Донецькій області?

- А Слов'янськ
- Б Миргород
- В Свалява
- Г Моршин

173. Укажіть варіант, де обидва виробництва є спеціалізацією Північно-Східного, Донецького та Придніпровського районів.

- А металообробка, лісозаготівля
- Б тонкорунне вівчарство, виноградарство
- В важке машинобудування, металургія
- Г нафтопереробка, льонарство

174. Укажіть економічний район, де в переліку продукції галузей спеціалізації є хоча б одна, що не характерна для його спеціалізації.

	Економічний р-н	Продукція галузей спеціалізації
А	Центральний	комбайни, буре вугілля, азотні добрива
Б	Причорноморський	олія, морські судна, рибні консерви
В	Столичний	літаки, річкові судна, цукерки
Г	Подільський	цукор, річкові судна, фосфатні добрива

175. Визначте економічний район, що спеціалізується на виробництві літаків, вантажних автомобілів, нафтопродуктів, поліграфічної продукції.

- А Подільський
- Б Карпатський
- В Столичний
- Г Північно-Східний

176. У якому економічному районі знаходяться популярні туристські об'єкти – пам'ятки культури України: дендропарк «Олександрія», Софійський собор, історико-культурний заповідник «Качанівка», меморіальний музей С. П. Корольова?

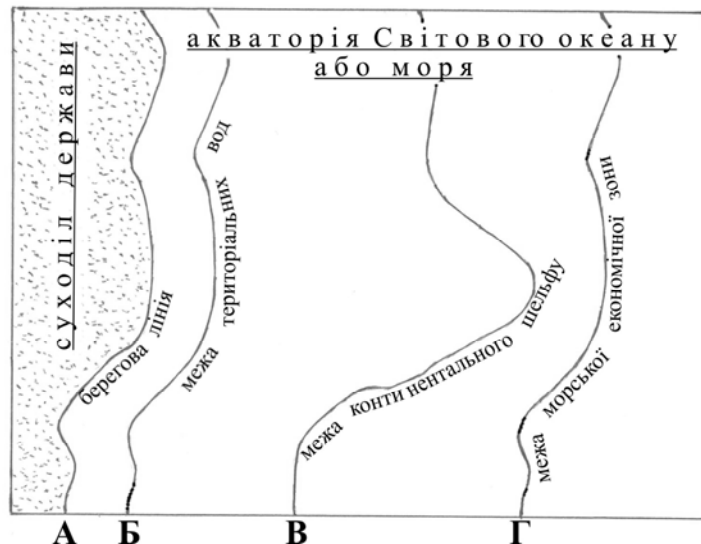
- А Столичний
- Б Карпатський
- В Центральний
- Г Подільський

177. Членом якої міжнародної організації є Україна?

- А ЄС
- Б ООН
- В НАТО
- Г НАФТА

Економічна і соціальна географія світу

178. Якою буквою на схемі позначено лінію делімітації державного кордону?

179. Як називається акваторія моря, що перебуває під контролем прибережної держави на відстані 200 морських миль від берега?

- А виключна економічна зона
- Б територіальні води
- В відкрите море (відкритий водний простір)
- Г внутрішні води

180. Виберіть варіант, у якому обидві названі країни є федеративними республіками.

- А Бразилія, Японія
- Б Австрія, Швеція
- В Росія, Індія
- Г Канада, Марокко

181. У якому рядку вказано країни, де хоча б одна не входить до складу ЄС?

- А Австрія, Швейцарія, ФРН
- Б Греція, Італія, Фінляндія
- В Швеція, Данія, Латвія
- Г Болгарія, Угорщина, Польща

182. У якому рядку вказано групу країн ЄС, де хоча б одна країна не є членом НАТО?

- А Бельгія, Нідерланди, Люксембург
- Б Італія, Іспанія, Польща
- В Австрія, Греція, Данія
- Г Естонія, Латвія, Литва

183. Які країни входять до НАТО і не є членами ЄС?

- А Португалія, Іспанія, Італія
- Б Ісландія, Туреччина, Норвегія
- В Велика Британія, Бельгія, Нідерланди
- Г Австрія, Чехія, Литва

184. Укажіть міжнародну організацію, членом якої є Азербайджан.

- А НАФТА
- Б ОПЕК
- В ГУАМ
- Г АСЕАН

185. Обчисліть, якою стала кількість населення 100-мільйонної країни через рік, якщо показники руху населення в цьому році були такими: народжуваність – 35 ‰, смертність – 18 ‰, еміграція – 3 ‰, імміграція – 1 ‰.

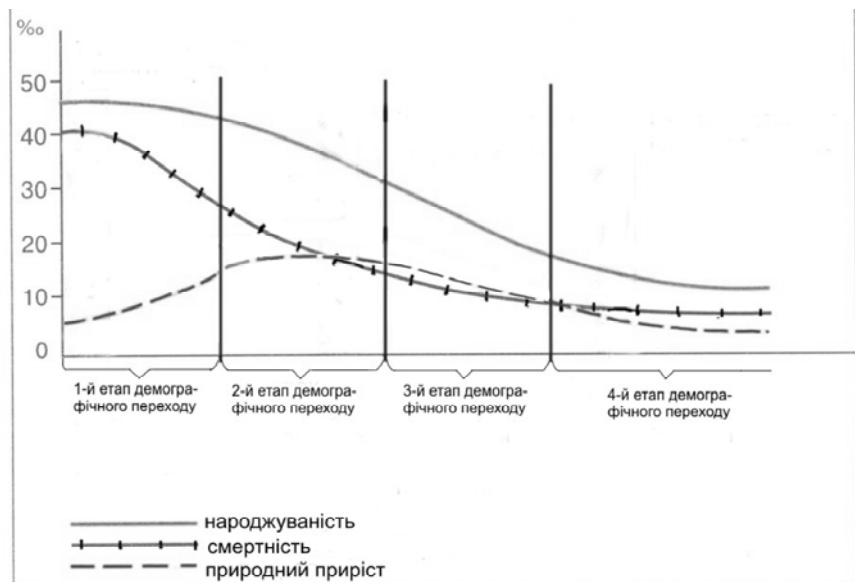
- А 100,5 млн осіб
- Б 101,5 млн осіб
- В 102,5 млн осіб
- Г 103,5 млн осіб

186. Обчисліть, якою стала кількість населення 100-мільйонної країни через рік (у млн осіб) якщо показники руху населення в цьому році були такими: народжуваність – 39 ‰, смертність – 16 ‰, еміграція – 1 ‰, імміграція – 3 ‰.

- А 100,5 млн
- Б 101,5 млн
- В 102,5 млн
- Г 103,5 млн

187. Розгляньте графік і визначте етап демографічного переходу, для якого характерний “демографічний вибух”.

- А перший
- Б другий
- В третій
- Г четвертий

188. Укажіть правильне твердження про населення країн «великої сімки».

- А Низький рівень урбанізації та високі її темпи.
- Б Переважання частки зайнятих у сільському господарстві.
- В Низький та від’ємний показники природного приросту.
- Г Незначна частка зайнятих у сфері послуг.

189. На фотографіях зображено визначні об'єкти чотирьох столиць країн світу. Укажіть об'єкт тієї столиці, яка за кількістю населення є **не** найбільшим містом у своїй країні.

А	Б	В	Г
			
Колізей	Біг-Бен	Капітолій	Кремль

190. Яка мова є панівною у більшості країн Латинської Америки?

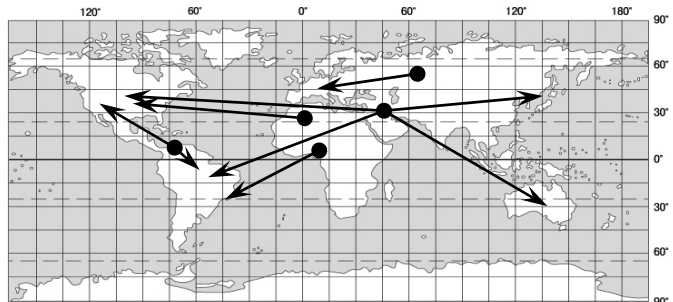
- А португальська
- Б англійська
- В іспанська
- Г латинська

191. Яка релігія є найбільш поширеною в Іспанії та Італії?

- А православ'я
- Б індуїзм
- В протестантизм
- Г католицизм

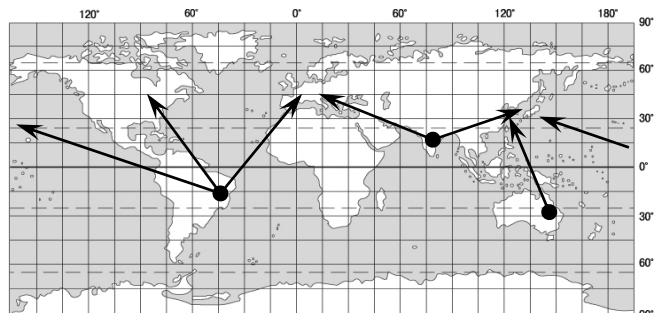
192. Розгляньте картосхему. За напрямками міжнародних вантажопотоків визначте корисну копалину.

- А кам'яне вугілля
- Б боксити
- В залізна руда
- Г нафта

193. Визначте корисну копалину, міжнародні вантажопотоки якої відображено на картосхемі.

- А кам'яне вугілля
- Б мідна руда
- В залізна руда
- Г нафта

194. Характерною ознакою епохи НТР є

- А підвищення частки зайнятих у виробничій сфері
- Б витіснення індустрії «авангардної трійки» аграрним виробництвом
- В зниження ролі ресурсного фактора в розміщенні виробництва
- Гз ниження ролі невиробничої сфери в економіці

195. Визначте тип країн, у структурі економіки яких значно переважає частка вторинного сектора економічної діяльності?

- А аграрні
- Б аграрно-індустріальні
- В індустріально-аграрні
- Г постіндустріальні

196. Укажіть, якою із форм зовнішньоекономічних зв'язків є витрати шведських підприємців для

придбання засобів виробництва та організації ЗАТ Компанія «Чумак» у Херсонській області.

- А зовнішня торгівля (реалізація товарів)
- Б міжнародний ринок капіталу (рух міжнародних інвестицій)
- В світовий валютний ринок (обіг грошей)
- Г міжнародний ринок послуг (послуги)

197. У якому регіоні світу транспортні системи країн мають найгустішу мережу шляхів сполучення?

- А Західна та Центральна Європа
- Б Північна Америка
- В країни СНД
- Г Латинська Америка

198. За якою ознакою можна об'єднати в одну групу такі країни: США, Канада, Німеччина, Франція, Росія, Казахстан, Японія?

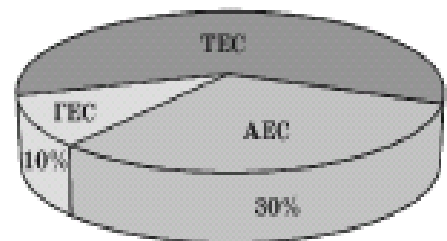
- А їхні території повністю або частково розташовані в помірних широтах
- Б утворюють "велику сімку" економічно розвинутих країн світу
- В мають безпосередній вихід до узбережжя Світового океану
- Г складають першу сімку найбільших за розмірами територій країн світу

199. Завдяки якому чиннику хімічна промисловість США, Японії, ФРН знаходиться в авангарді світового господарства?

- А забезпеченість дешевою електроенергією
- Б вигідне економіко-географічне положення
- В забезпеченість різноманітною власною мінеральною сировиною
- Г високий рівень науково-дослідної бази

200. Розгляньте діаграму співвідношення виробленої енергії різними типами електростанцій країни, що імпортує 4/5 енергоресурсів. Укажіть цю країну.

- А Франція
- Б Норвегія
- В Японія
- Г Литва

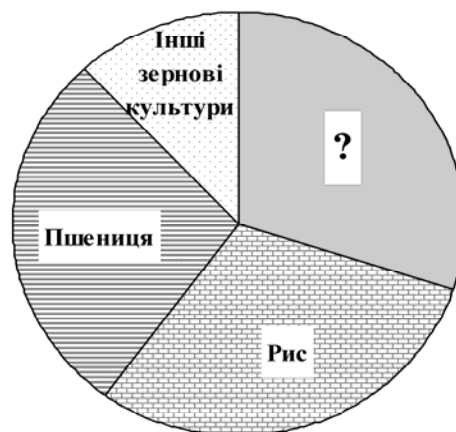
- 201.** Укажіть тип електростанцій, на яких виробляється найбільша частка електроенергії Франції.
- A** ТЕС
  - Б** АЕС
  - В** ПЕС
  - Г** ГЕС
- 202.** Яка країна є одним із світових лідерів за експортом нафти та природного газу?
- A** Австралія
  - Б** Ізраїль
  - В** Росія
  - Г** США
- 203.** Який регіон Росії спеціалізується на нафтовидобутку та нафтопереробці?
- A** Східний Сибір
  - Б** Західний Сибір
  - В** Центральне Чорнозем'я
  - Г** Північ Далекого Сходу
- 204.** Укажіть металургійну базу, формування якої було зорієнтовано на вугільний басейн.
- A** Рур (ФРН)
  - Б** Урал (Росія)
  - В** Мінас-Жерайс (Бразилія)
  - Г** Кіруна (Швеція)
- 205.** Укажіть металургійну базу, формування якої було зорієнтовано на розміщення залізорудного басейну.
- A** Рур
  - Б** Сілезія
  - В** Піттсбург
  - Г** Урал
- 206.** Яка з європейських країн є лідером з виробництва легкових автомобілів?
- A** Велика Британія
  - Б** ФРН
  - В** Іспанія
  - Г** Італія
- 207.** Яке місто Росії є центром морського суднобудування?
- A** Санкт-Петербург
  - Б** Нижній Новгород
  - В** Красноярськ
  - Г** Єкатеринбург
- 208.** Для якої групи країн характерний екстенсивний тип ведення сільського господарства?
- A** Австрія, Швейцарія, Швеція
  - Б** Афганістан, Бангладеш, Пакистан
  - В** Велика Британія, Нідерланди, Бельгія
  - Г** Чехія, Угорщина, Польща

209. У якій країні у структурі сільськогосподарських угідь частка пасовищ і луків значно більша, ніж орних земель?

- А Україна
- Б Франція
- В Індія
- Г Австралія

210. Частку збору певної сільськогосподарської культури у структурі світового виробництва зерна відображено на діаграмі суцільним сірим кольором. Яка це культура?

- А кукурудза
- Б ячмінь
- В овес
- Г жито

211. Країна, природні умови якої дозволяють вирощувати в промислових масштабах цукровий буряк і цукрову тростину:

- А Єгипет
- Б Росія
- В Франція
- Г США

212. У якій країні природні умови дозволяють вирощувати в промислових масштабах і цукровий буряк, і цукрову тростину.

- А Китай
- Б Індія
- В Афганістан
- Г Польща

213. Одним з основних шляхів здійснення регіональної політики в країнах Європейського Союзу є залучення інвестицій з більш розвинутих регіонів держави в менш розвинуті. Укажіть географічний напрямок інвестицій, що характерний для регіональної політики Італії.

- А захід → схід
- Б схід → захід
- В північ → південь
- Г південь → північ

214. У якій країні знаходиться «індустріальне серце – Приозер'я», де вперше виробництво автомобілів було поставлено на конвеєр?

- А Японія
- Б США
- В Італія
- Г Канада

215. У якому регіоні США знаходиться 2/3 запасів деревини країни, найбільша ГЕС Гранд-Кулі на р. Колумбія, у головному місті Сіетлі – аерокосмічна компанія «Боїнг» та електронна компанія «Майкрософт»?

- А Приозер'я
- Б Тихоокеанський Північний Захід
- В Атлантичне узбережжя
- Г Південь

216. У якому регіоні США знаходиться мегалополіс Сансан?

- А Каліфорнія
- Б Приозер'я
- В Гірські Штати
- Г Тихоокеанський Північний Захід

217. У якій країні на незначній території узбережжя Тихого океану зосереджено основну промислову базу, де підприємства металургійної, хімічної та інших галузей промисловості виробляють експортну продукцію, використовуючи імпортовану сировину та новітні технології?

- А Австралія
- Б Росія
- В США
- Г Японія

218. Що призвело до того, що Китай за економічним потенціалом і ВВП знаходиться в першій десятці країн світу?

- А Різка скорочення військового виробництва та переорієнтація його на виробництво сільськогосподарських машин і гірничого устаткування.
- Б Проведення системних економічних реформ і політики «відкритих дверей».
- В Здійснення політики «великого стрибка» та «культурної революції».
- Г Повна заміна вугілля в паливно-енергетичному балансі на газ та уран.

219. За видобутком кам'яного вугілля Китай випереджає всі країни світу й нарощує обсяги його виробництва. Що цьому сприяє?

- А традиційна “вугільна” орієнтація енергетики, що пов'язано зі значними запасами вугілля та зростаючими потребами господарства
- Б переорієнтація енергетики на “вугільну” через виснаження родовищ нафти й природного газу та відсутність інших джерел енергії
- В постійно зростаючий експорт вугілля, що є основним джерелом надходження валюти
- Г збільшення виробництва електроенергії на теплових електростанціях для експорту у сусідні країни.

220. У якому історико-географічному районі Китаю господарський профіль визначають паливно-енергетичний, металургійний, лісопромисловий комплекси, багатогалузеве сільське господарство, а також міста Аньшань, Харбін, Далянь?

- А Північний Схід
- Б Центр
- В Південний Захід
- Г Південь

221. Яка країна Азії, де розвиваються аерокосмічні технології, атомна енергетика, радіоелектроніка, є членом ядерного клубу і постійним членом Ради безпеки ООН?

- А** Індія
- Б** Китай
- В** Ізраїль
- Г** Іран

222. Яка держава, надаючи фінансово-технологічну підтримку, сприяла розвитку машинобудування країн нової індустріалізації – «азіатських тигрів»?

- А** В'єтнам
- Б** Північна Корея
- В** Австралія
- Г** Японія

223. У якій із держав, що межує з Росією і має вихід до моря, переважає гірський рельєф, багатонаціональне населення, більшість корінного населення – православні, у сільському господарстві – рослинницька спеціалізація культур вологих субтропіків?

- А** Північна Корея
- Б** Азербайджан
- В** Грузія
- Г** Казахстан

224. Визначте помилкове твердження щодо регіонального лідерства країни Латинської Америки:

- А** Чилі має найбільші запаси мідної руди.
- Б** Аргентина лідирує за експортом зерна.
- В** Бразилія виробляє найбільше автомобілів.
- Г** Еквадор імпортує найбільше бананів.

225. Укажіть правильне твердження щодо лідерства країни в Латинській Америці.

- А** Чилі виробляє найбільше автомобілів.
- Б** Аргентина імпортує найбільше зерна.
- В** Бразилія має найбільші запаси мідної руди.
- Г** Еквадор експортує найбільше бананів.

226. Визначте правильне твердження щодо лідерства країни Латинської Америки в експорті певних видів товарів.

- А** Мексика експортує найбільше міді та бокситів.
- Б** Колумбія експортує найбільше зерна та яловичини.
- В** Перу експортує найбільше бананів та олова.
- Г** Бразилія експортує найбільше какао-бобів та кави.

227. Укажіть головний чинник того, що переважна більшість країн Африки належить до країн, що розвиваються.

- А** недостатньо мінеральної сировини та енергії промислових масштабів, низький показник ресурсозабезпеченості
- Б** несприятливі природні умови для розвитку сільського господарства та промисловості
- В** низький рівень розвитку продуктивних сил та характер матеріальних відносин у виробничій сфері.
- Г** віддаленість від економічно розвинутих країн світу

228. Який європейський курорт має вибрати сім'я, що планує відпочити на березі океану?

- А Маямі (США)
- Б Баден-Баден (ФРН)
- В Коста-Верде (Іспанія)
- Г Давос (Швейцарія)

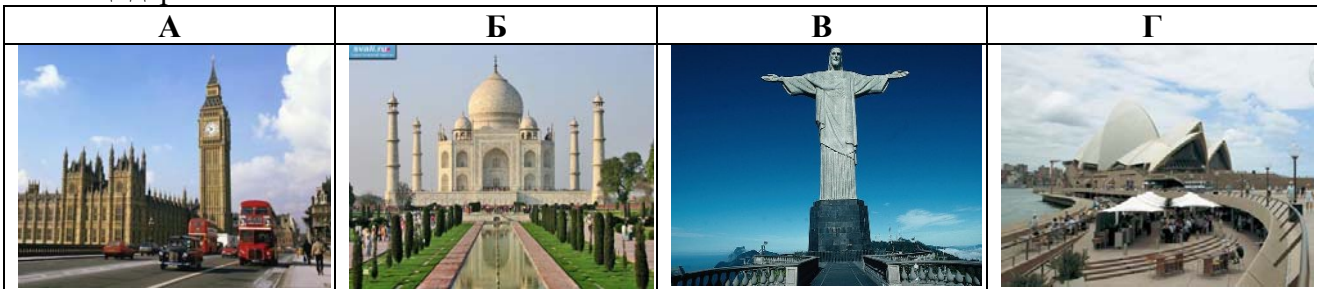
229. Укажіть африканські курорти.

- А Баден-Баден, Карлові Вари, Балеарські острови
- Б Анталія, Дубаї, Мальдівські острови
- В Санта Барбара Лас-Вегас, Гавайські острови
- Г Хургада, Шарм-ель Шейх, Сейшельські острови

230. Якої спеціалізації набувають європейські центри Кембридж, Мюнхен, Ніцца?

- А туристсько-розважальні комплекси
- Б науково-дослідні парки
- В фінансові столиці
- Г біосферні заповідники

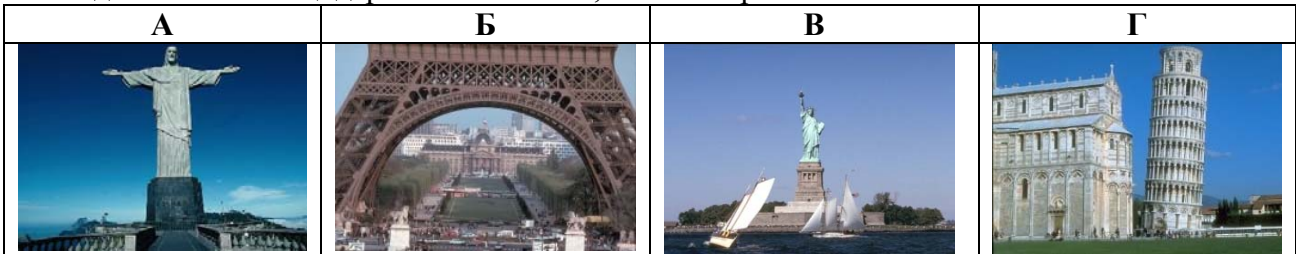
231. Укажіть, який із зображених історико-архітектурних туристських об'єктів знаходиться у столиці держави.

232. На території якої держави знаходяться визнані ЮНЕСКО об'єкти культурно-історичної спадщини: мавзолей Тадж-Махал, храм Сонця в Конараку?

- А Перу
- Б Японія
- В Австралія
- Г Індія

233. На фотографіях зображено визначні об'єкти чотирьох міст світу, один з яких знаходиться в столиці держави. Визначте, якою літерою він позначений.

234. Визначте продукцію, частка якої різко збільшилася у структурі світової торгівлі за останні 50 років.

- А рудна сировина
- Б сировина для легкої промисловості
- В продовольство
- Г продукція машинобудування

Завдання на встановлення відповідності

235. Установіть відповідність між назвами галузей географічних наук і предметом їхнього вивчення

- 1 соціальна географія
- 2 фізична географія
- 3 геоморфологія
- 4 гідрологія

А наука про просторові форми та процеси організації життя людей і виробництва – умов їхньої праці, відпочинку, побуту, розвитку особистості.

Б наука, що вивчає природні води, явища і процеси, що в них відбуваються

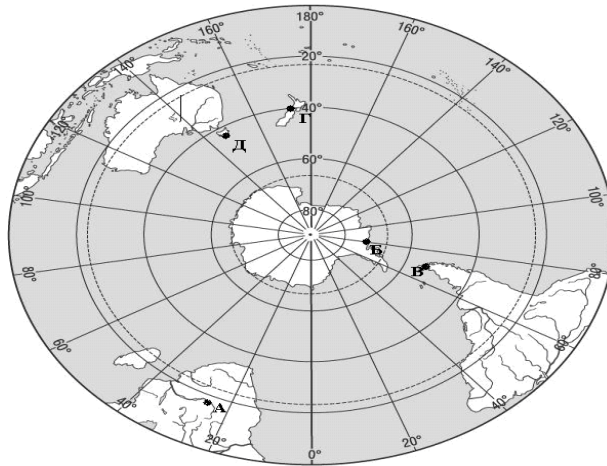
В наука про рельєф земної поверхні, що утворився в результаті постійної взаємодії внутрішніх і зовнішніх процесів

Г наука про географічну оболонку Землі, її склад, структуру, розвиток, особливості формування, просторову диференціацію

Д наука, що вивчає історію розвитку географічної оболонки й окремих ландшафтів за весь період їхнього існування, що передував сучасному

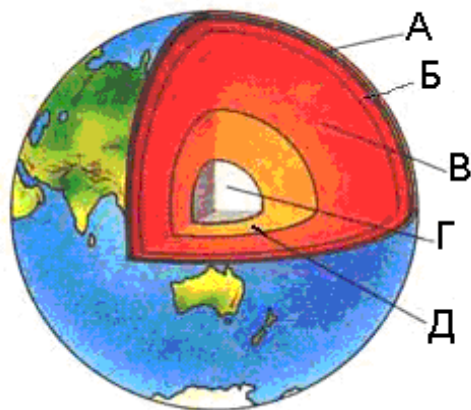
236. Установіть відповідність між мандрівниками та відкритими ними географічними об'єктами, що позначені на карті буквами.

- 1 Фернандо Магеллан
- 2 Давід Лівінгстон
- 3 Джеймс Кук
- 4 Фадей Беллінсгаузен

237. Установіть відповідність між шарами внутрішньої будови Землі та буквами, якими вони позначені на малюнку.

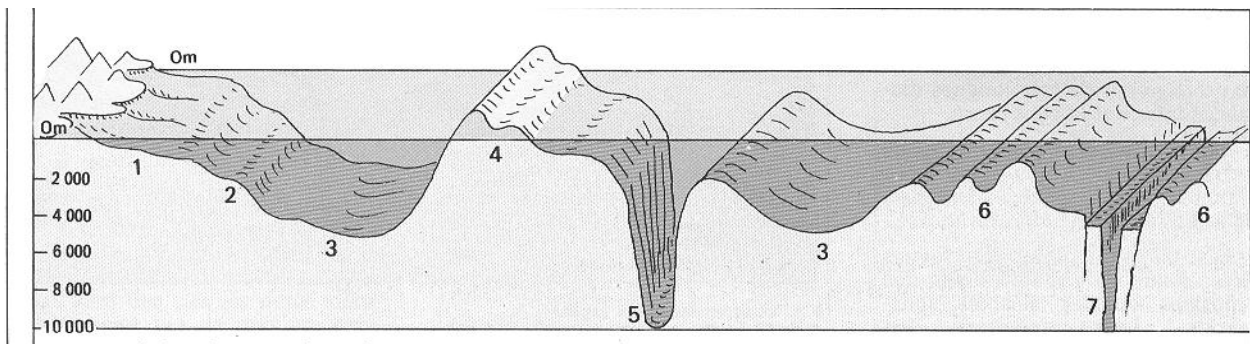
- 1 астеносфера
- 2 земна кора
- 3 внутрішнє ядро
- 4 мантія

238. Доберіть до визначень понять геотектоніки відповідні терміни.

1 нижній ярус платформи, що утворений магматичними та метаморфічними породами	А плита
2 верхній ярус платформи, що утворений осадовими породами	Б чохол
3 ділянка платформи, де кристалічні породи нижнього ярусу перекриті осадовими відкладами	В фундамент
4 ділянка платформи, де на поверхню виходять кристалічні породи	Г щит
	Д грабен

239. Установіть відповідність між назвами форм дна океану та їхніми зображеннями, позначеними на схемі буквами.

- 1 рифт
- 2 шельф
- 3 ложе океану
- 4 глибоководний жолоб

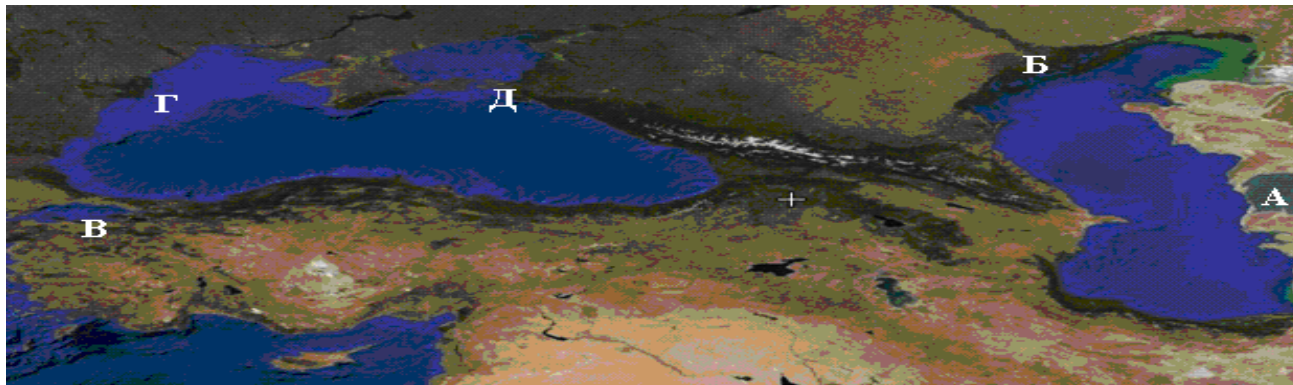
240. Установіть відповідність між назвами форм рельєфу та їхніми визначеннями.

1 гори	А ділянки земної поверхні, що високо підняті над навколишньою місцевістю, і мають дуже розчленований рельєф
2 рівнини	Б скелясті виступи корінних порід, згладжені льодовиком
3 материковий схил	В частина океанічного дна, що переходить від шельфу до ложа океану
4 нагір'я	Г великі за площею ділянки гірських країн, що характеризуються поєднанням гірських хребтів і вирівняних ділянок, високо піднятих над рівнем моря
	Д це плоскі або горбисті великі простори суходолу і дна океану, на яких висоти сусідніх точок мало відрізняються одна від одної

241. Установіть відповідність між характеристиками географічних об'єктів та їхніми зображеннями, що позначені на космічному знімку буквами.

- 1 затока Кара-Богаз-Гол, що є частиною найглибшого солоного озера
- 2 дельта найбільшої річки Європи
- 3 море, що сполучається з двома іншими морями протоками Босфор і Дарданелли
- 4 дельта річки, одним із рукавів якої є Кілійське гирло

242. Установіть відповідність між геосферами та їхніми компонентами.

1 атмосфера	А сніг
2 біосфера	Б озон
3 гідросфера	В водорість
4 літосфера	Г шосе
.	Д пісок

243. Установіть відповідність між закономірностями географічної оболонки та їхніми характеристиками.

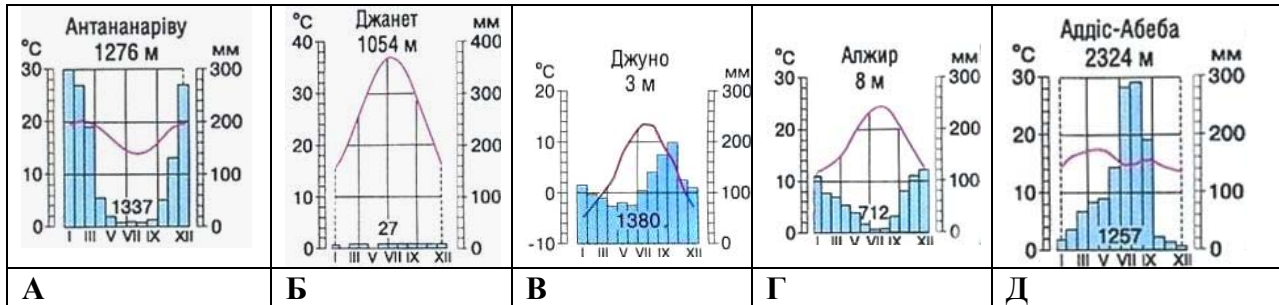
1 цілісність	А періодичне або циклічне повторення в однаковій відповідності різних природних явищ і процесів
2 ритмічність	Б неперервні спрямовані зміни процесів і явищ (розвиток), що супроводжуються багаторазовим перетворенням речовин та енергії
3 зональність	В кожен компонент впливає на інші компоненти, а також залежать від них
4. кругообіг	Г закономірна зміна ландшафтів обумовлена висотою над рівнем моря
	Д закономірна зміна природних комплексів від екватора до полюсів

244. Установіть відповідність між назвами вітрів та островами, на клімат яких вони впливають упродовж року.

1 мусони	А о. Великобританія
2 західні	Б Японські о-ви
3 пасати	В о. Сицилія
4 східні полярні	Г о. Мадагаскар
	Д о. Гренландія

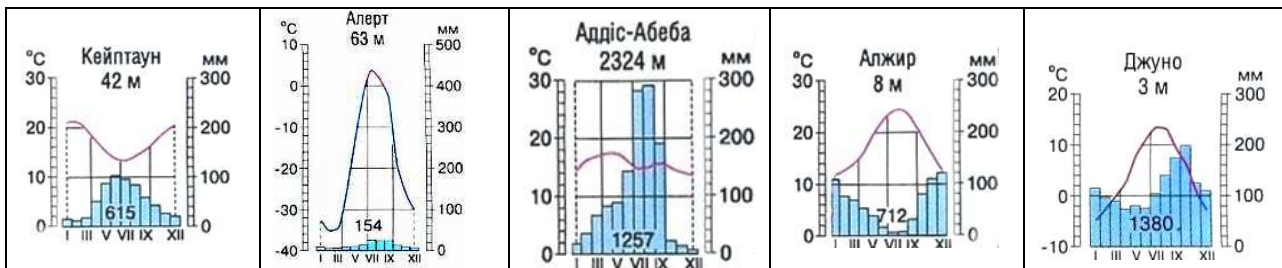
245. Установіть відповідність між типами клімату та кліматограмами.

- 1 субтропічний середземноморський Північної півкулі
- 2 морський помірний Північної півкулі
- 3 субекваторіальний Південної півкулі
- 4 тропічний пустельний Північної півкулі

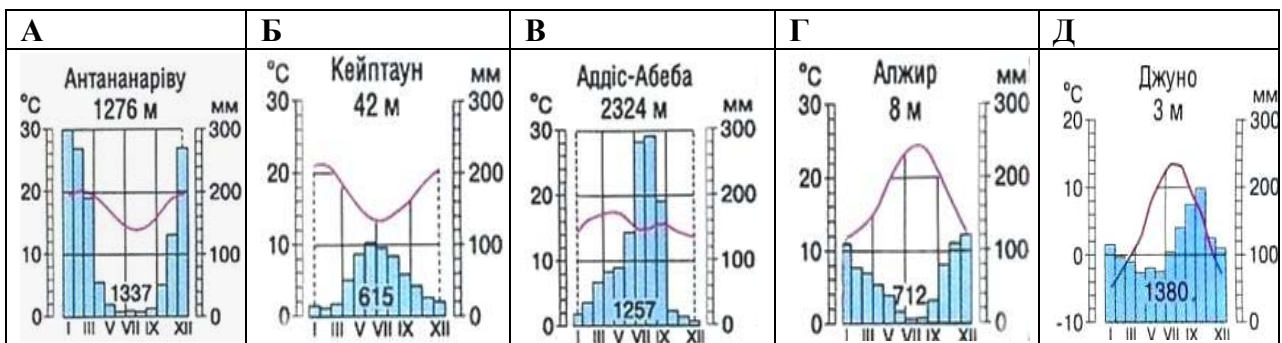
246. Установіть відповідність між типами клімату та кліматограмами.

- 1 полярний (арктичний) клімат
- 2 субтропічний середземноморський клімат Південної півкулі
- 3 субтропічний середземноморський клімат Північної півкулі
- 4 морський помірний клімат Північної півкулі

247. Установіть відповідність між типами клімату та кліматограмами.

- А субтропічний клімат Північної півкулі
- Б субтропічний клімат Південної півкулі
- В субекваторіальний клімат Північної півкулі
- Г субекваторіальний клімат Південної півкулі

248. Установіть відповідність між назвами творів, де подано географічний опис України, та часом їхнього написання.

1 «Географія» в 17-ти томах грецького мислителя Страбона	А 1989 – 1993 рр.
2 «Труды этнографическо-статистической экспедиции вь Западно-Русскій край» у 7-ми томах етнографа Павла Чубинського	Б 1872 – 1879 рр.
3 «Українська географічна енциклопедія» в 3-х томах (за редакцією члена-кореспондента НАН України Олександра Маринича)	В 1932 р.
4 «Географія України і сумежних земель» картографа Володимира Кубійовича	Г X ст.
	Д I ст. до н. е.

249. Установіть відповідність між творами, де подано географічний опис України, та іменами авторів цих творів і часом їх створення.

1 «Скіфія» грецького мислителя Геродота	Б Vст. до н.е.
2 «Опис України» французького інженера, фахівця фортечних споруд Г. Л. де Боплана	В 1914 р.
3 «Коротка географія України. Антропогеографія» фундатора української наукової географії академіка С. Рудницького	Г X ст.
4 «Національний атлас України» за редакцією члена-кореспондента НАН України Л. Руденка.	Д 2008 р
- А 1660 р.

250. Установіть відповідність між іменами вчених-географів та їхніми науковими здобутками.

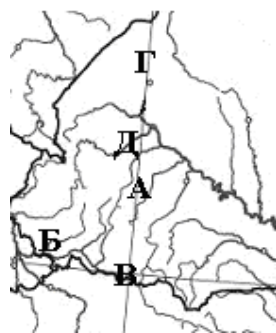
1 Степан Рудницький	А основоположник наукового ґрунтознавства
2 Володимир Кубійович	Б етнограф, один з організаторів Південно-Західного відділу Руського географічного товариства у Києві
3 Василь Докучаєв	В видатний учений, який довів рівність рас
4 Павло Чубинський	Г картограф, укладач багатотомної „Енциклопедії українознавства”, що була видана за межами України
	Д основоположник української наукової географії

251. Установіть відповідність між рівнинами та формами земної поверхні, що характерні для цих рівнин на території України.

1 Поліська низовина	А моренні горби
2 Придніпровська низовина	Б конуси грязьових вулканів
3 Донецька височина	В терикони
4 Причорноморська низовина	Г поди, блюдця
	Д соляні куполи

252. Установіть відповідність між назвами родовищ корисних копалин та їхніми зображеннями, позначеними буквами на фрагменті контурної карти.

- 1 Долинське
- 2 Мужіївське
- 3 Солотвинське
- 4 Стебниківське

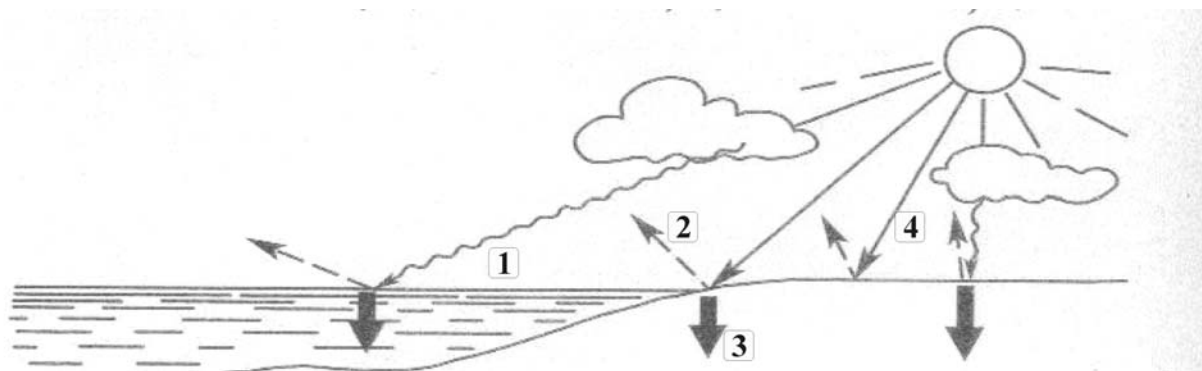

253. Установіть відповідність між мінеральними ресурсами, які позначено умовними знаками, і регіонами їхнього поширення в Україні.

- 1
- 2
- 3
- 4

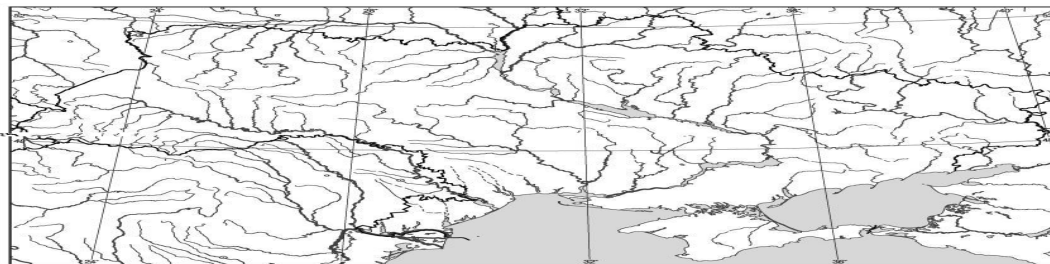
- А Придніпров'я
- Б Прикарпаття
- В Полісся
- Г Закарпаття
- Д Поділля

254. Установіть відповідність між різновидами сонячної радіації, які на схемі позначені цифрами, та їхніми назвами, що вказані буквами.

- А сумарна
- Б розсіяна
- В поглинута
- Г пряма
- Д відбита

255. Установіть відповідність між річками та формами поверхні, де знаходяться витoki цих річок (див. карту).

- 1 Дніпро
- 2 Прип'ять
- 3 Сіверський Донець
- 4 Дністер

- А Валдайська височина
- Б Поліська низовина
- В Донецький кряж
- Г Карпати
- Д Середньоруська височина

256. Установіть відповідність між типами повітряних мас, що надходять на територію України, та їхнім впливом на формування клімату.

- 1 арктичні
- 2 помірні морські
- 3 помірні континентальні
- 4 тропічні

- А завжди спричиняють опади; взимку приносять потепління, а влітку – похолодання
- Б завжди спричиняють суху погоду – холодну взимку та жарку влітку
- В спричиняють різке зниження температури взимку, пізні весняні й ранні осінні заморозки
- Г завжди приносять опади та різке підвищення температури
- Д приносять суху спекотну погоду у травні та влітку, теплу – на початку осені

257. Установіть відповідність між господарською діяльністю людини та її наслідками для природи.

- 1 надмірне вирубування лісів у Карпатах
- 2 меліорація земель на Поліссі
- 3 побудова гребель на річці Дніпро
- 4 видобуток кам'яного вугілля в Донецькому басейні

- А зникнення багатьох видів вологолюбних рослин і водоплавних птахів
- Б збільшення кількості селевих потоків, повеней і паводків
- В випадання кислотних дощів
- Г зменшення площі родючих земель унаслідок затоплення
- Д формування техногенного рельєфу – териконів

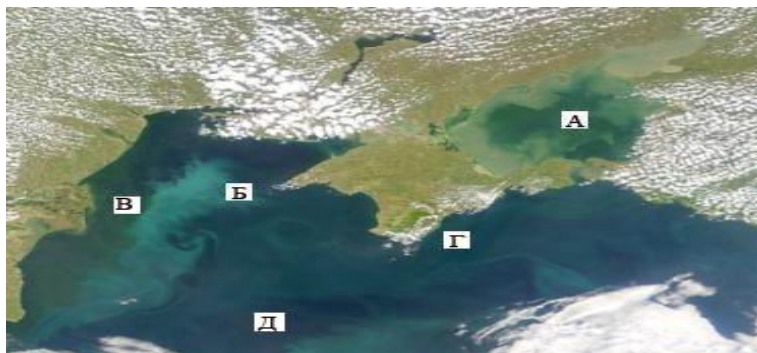
258. На космічному знімку (див. мал.) цифрами позначено райони акваторії двох морів. Установіть відповідність між інформацією про ту чи іншу особливість певного району та цифрою, якою цей район позначено.

1 на дні моря проходить глибинний розлом – осередок сильних землетрусів

2 тут є кілька родовищ природного газу, ведеться підводний його видобуток

3 у цій акваторії є острів Зміїний, біля берегів якого багато риби, імовірно значні поклади нафти

4 максимальні глибини сягають тут лише 15 м

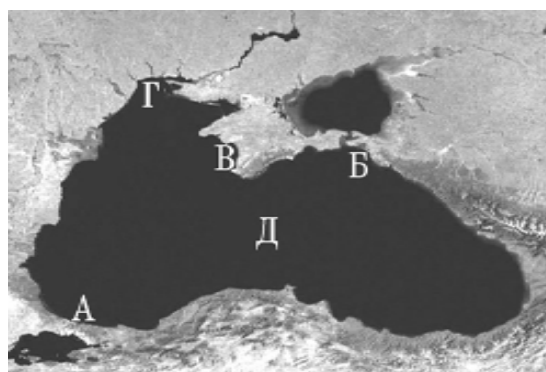
259. Установіть відповідність між інформацією про певні акваторії, позначеною цифрами, та акваторіями, відображеними на космічному знімку буквами.

1 грабен альпійського горотворення

2 схил палеозойської Скіфської плити

3 протока що розділяє місто на європейську та азійську частини

4 схил давньої докембрійської Східноєвропейської платформи

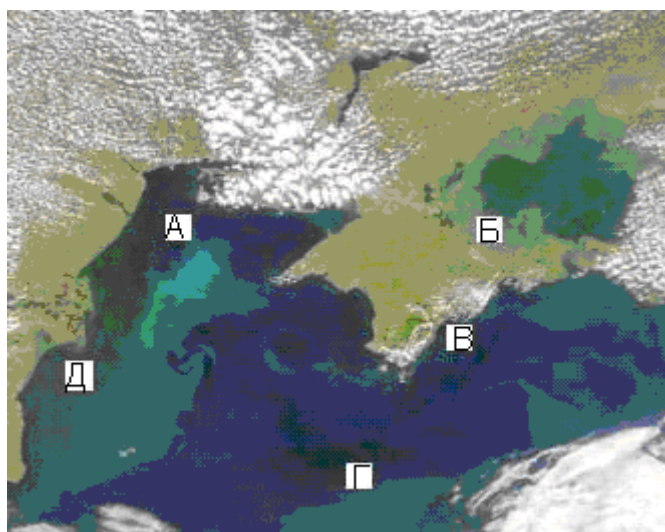
260. Розгляньте космічний знімок. Установіть відповідність між інформацією про певні акваторії, позначеною цифрами, та акваторіями, відображеними на космічному знімку буквами.

1 біля берегів України влітку тут найтепліша вода, проте взимку море в цьому районі може замерзати

2 солоність води в цьому районі перевищує 18‰

3 шельфова зона тут вузька, глибини моря стрімко збільшуються неподалік від берега

4 червону водорість (філофору) збирають тут у великій кількості

261. Установіть відповідність між ландшафтними краями (провінціями) лісостепової зони України та їхніми характеристиками.

- 1 Середньоруський
- 2 Дністровсько-Дніпровський
- 3 Західноукраїнський
- 4 Лівобережно-Дніпровський

А знаходиться в межах Подільської та Придніпровської височин, у минулому значні площі були зайняті широколистими лісами

Б через неглибоке залягання засолених ґрунтових вод поширені солонцюваті ґрунти з солончаковою рослинністю, трапляються соляні куполи

В переважають сухостепові ландшафти прибережно-морської місцевості

Г найбільш підвищена та найбільш зволожена частина лісостепової зони

Д кліматичні умови континентальніші, ніж в інших лісостепових краях

262. Установіть відповідність між назвами об'єктів природно-заповідного фонду та буквами на картосхемі, якими позначено їхнє місцезнаходження.

- 1 національний парк “Сколівські Бескиди”
- 2 біосферний заповідник “Асканія-Нова”
- 3 Канівський природний заповідник
- 4 Карадазький природний заповідник

263. Установіть відповідність між назвою виду міграції та переміщенням населення в Україні

- 1 внутрішня міграція
- 2 еміграція
- 3 імміграція
- 4 реміграція

А виїзд з Івано-Франківської області на постійне проживання в Іспанію

Б переїзд на проживання у Вінницю з сільської місцевості Хмельницької області

В переїзд представника української діаспори в Римі на постійне проживання в Мілан

Г повернення в Україну киян, які виїжджали до Польщі на постійне проживання

Д в'їзд жителя Молдови в Україну на постійне проживання

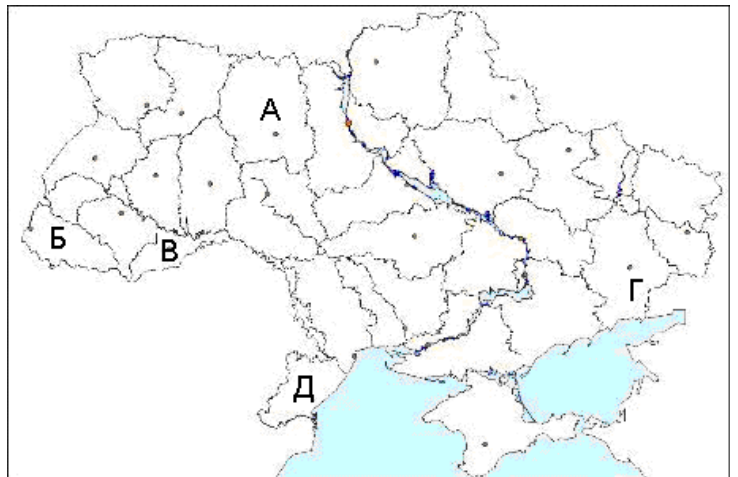
264. Установіть відповідність між національними меншинами України та районами їхнього компактного проживання, що позначені на картосхемі буквами.

- 1 болгари
- 2 кримські татари
- 3 угорці
- 4 поляки

265. Установіть відповідність між представниками тієї чи іншої національної меншини та районом їхнього компактного проживання, позначеного на карті України літерою.

- 1 греки
- 2 румуни
- 3 поляки
- 4 угорці

266. Установіть відповідність між промисловими підприємствами та основними факторами їхнього розміщення.

Підприємство

- 1 меблева фабрика
- 2 верстатобудівний завод
- 3 завод із виробництва соди
- 4 алюмінієвий завод

Фактор розміщення

- А ближче до джерела дешевої енергії
- Б у містах, де є комбінат чорної металургії
- В ближче до споживача продукції
- Г у містах, де наявні кваліфіковані кадри
- Д у місцях, де значні сировинні ресурси

267. Установіть відповідність між підприємствами та факторами їхнього розміщення.

Підприємство

- 1 титано-магнієвий комбінат
- 2 лісопильний завод
- 3 завод сільськогосподарських машин
- 4 авіаційний завод

Фактор розміщення

- А ближче до споживача продукції
- Б у місцях, де є сировина
- В у містах, де є комбінат чорної металургії
- Г ближче до джерела дешевої енергії
- Д у містах, де є кваліфіковані кадри

268. Установіть відповідність між характеристиками галузей тваринництва України та їхніми назвами.

1 найдавніший напрям у тваринництві; у південних регіонах розводять тонкорунну асканійську породу; у Карпатах смушкове виробництво, з молока виготовляють бринзу

2 займає провідне місце у тваринництві; забезпечує сировиною виробництво м'ясних продуктів, сиру, шкіряне виробництво; поширені породи: червона степова, сіра українська, чорно-ряба

3. виробництво поширене в усіх областях; створено багато ферм; проводиться племінна робота; поширені породи: карпатська, поліська, степова; завдяки способу годівлі цих тварин значно зростають урожаї сільськогосподарських культур (гречки, соняшника, плодкових)

4 розвивається найінтенсивніше у приміських вузько-спеціалізованих господарствах, поширені породи: миргородська, українська біла, чорно-ряба; не розвивається в країнах, де панівною вірою є іслам

А звірівництво

Б скотарство

В вівчарство

Г свинарство

Д бджільництво

269. Установіть відповідність між продукцією промисловості будівельних матеріалів і центрами її виробництва.

1 порцеляно-фаянсові вироби

2 скло

3 цемент

4 облицювальні матеріали із природного каменю

А Амвросіївка, Балаклія, Бахчисарай, Золбунів

Б Баранівка, Буди, Коростень, Полонне

В Коростишів, Головине, Жежелів, Житомир

Г Артемівськ, Київ, Костянтинівка, Лисичанськ

Д Бровари, Іллічівськ, Самбір, Шостка

270. Установіть відповідність між центрами художніх промислів та областями України.

1 Опішня (кераміка і килимарство)

2 Петриківка (декоративний розпис)

3. Косів (ткацтво, різьблення по дереву)

4 Кролевець (художнє ткацтво)

А Чернігівська

Б Сумська

В Полтавська

Г Івано-Франківська

Д Дніпропетровська

271. Установіть відповідність між формами організації виробництва на підприємстві та твердженнями про ці форми.

1 концентрація

2 кооперування

3 спеціалізація

4 комбінування

А поєднання кількох взаємозв'язаних за технологічним процесом виробництв на одному підприємстві

Б виробництво на підприємстві однорідної продукції

В налагодження підприємством зв'язків з іншими підприємствами для випуску готової продукції

Г взаємозв'язане поєднання підприємств різних галузей на спільній території

Д зосередження виробництва продукції на великому підприємстві

272. Укажіть відповідність між основними ланками АПК та їхніми функціями.

1 виробнича інфраструктура	А вирощування сільськогосподарських культур і розведення сільськогосподарських тварин
2 переробна промисловість	Б виробництво сільськогосподарських машин і обладнання та мінеральних добрив
3 сільське господарство	В зберігання, перевезення та реалізація продукції
4 соціальна інфраструктура	Г виробництво продуктів харчування, тканин і шкіряних виробів
	Д підготовка кадрів, дослідницька робота

273. Установіть відповідність між назвами атомних станцій та їхніми містами-супутниками.

1 Хмельницька	А Енергодар
2 Рівненська	Б Южноукраїнськ
3 Запорізька	В Кузнецовськ
4 Південноукраїнська	Г Прип'ять
	Д Нетішин

274. Установіть відповідність між економічними районами України та розташованими на їхній території промисловими підприємствами.

1 Північно-Західний	А Дрогобицький завод автомобільних кранів
2 Карпатський	Б Краматорський завод важкого машинобудування
3 Придніпровський	В Новомосковський трубний завод
4 Причорноморський	Г Рівненська сірникова фабрика
	Д Бахчисарайський цементний завод

275. Установіть відповідність між туристськими об'єктами України та економічними районами, у яких знаходяться вказані об'єкти.

1 Херсонес	А Центральний
2 Софійський собор	Б Столичний
3 Чернеча гора	В Причорноморський
4 Архітектурний комплекс старого Львова	Г Північно-Західний
	Д Карпатський

276. Визначте відповідність між тепловими електростанціями та економічними районами, у яких вони розташовані.

1 Столичний	А Вуглегірська, Луганська
2 Карпатський	Б Криворізька, Запорізька
3 Донецький	В Трипільська, Дарницька
4 Придніпровський	Г Бурштинська, Добротвірська
	Д Зміївська, Харківська

277. Установіть відповідність між економічними районами та розміщеними у них підприємствами.

1 Північно-Східний	А ЗАТ «Росава» (м. Біла Церква)
2 Центральний	Б Концерн «Лан» (м. Олександрія)
3 Карпатський	В ЗАТ «Укртатнафта» (м. Кременчук)
4 Подільський	Г ВАТ «Хутрофірма «Тисмениця» (м. Тисмениця) Д ВАТ «Ладижинський завод залізобетонних конструкцій» (м. Ладижин)

278. Установіть відповідність між областями України та розташованими в них туристськими об'єктами.

1 Тернопільська	А Святогірська лавра
2 Івано-Франківська	Б Луцький замок
3 Черкаська	В Дендропарк «Софіївка»
4 Волинська	Г печера «Кришталева» Д гора Говерла

279. Установіть відповідність між назвами атомних електростанцій та економічними районами, у яких вони знаходяться.

1 Запорізька	А Причорноморський
2 Рівненська	Б Подільський
3 Хмельницька	В Північно-Західний
4 Південноукраїнська	Г Північно-Східний Д Придніпровський

280. Установіть відповідність між екологічними проблемами, що проявляються в певних регіонах України, та економічними районами, де вони мають місце.

1 забруднення річки, що впадає в Чорне море, викидами металургійних підприємств	А Столичний
2 зона екологічної катастрофи у зв'язку з аварією на АЕС у 1986 р.	Б Донецький
3 терикони, провали, підтоплення – наслідок експлуатації шахт вугільного басейну, що простягається на територію сусідньої держави	В Карпатський
4 зсуви через безсистемну надмірну лісозаготівлю	Г Подільський Д Придніпровський

281. Установіть відповідність між старими фортецями як туристськими об'єктами та адміністративними одиницями, де вони знаходяться.

1 Судацька	А Хмельницька область
2 Камянець-Подільська	Б Чернівецька область
3 Хотинська	В Одеська область
4 Білгород-Дністровська	Г Волинська область Д АР Крим

282. Установіть відповідність між назвами міжнародних організацій та відомостями про них.

1 ООН	А об'єднує США, Канаду, Мексику, реалізуючи угоду про зону вільної торгівлі
2 НАФТА	Б організація країн, що є експортерами нафти
3 СОТ	В серед засновників організації була Україна (на той час УРСР)
4 ОПЕК	Г головна мета діяльності – охорона природних екосистем
	Д економічна організація (понад 150 країн-членів), що урегульовує правила міжнародної торгівлі

283. Установіть відповідність між назвами міжнародних організацій та функціями, які вони виконують.

1 СОТ	А покращення виробництва і збуту продовольства
2 Рада Європи	Б розвиток співробітництва між державами в галузі освіти, науки і культури
3 ФАО	В сприяння інтеграційним процесам у галузі прав людини
4 ЮНЕСКО	Г боротьба з хворобами та поліпшення санітарного стану навколишнього середовища
	Д регулювання правил міжнародної торгівлі

284. Установіть відповідність між регіональними організаціями та країнами, що входять до них.

1 ЄС	А Бразилія, Аргентина, Уругвай
2 НАФТА	Б Естонія, Болгарія, Румунія
3 АСЕАН	В США, Канада, Мексика
4 МЕРКОСУР	Г Китай, Казахстан, Монголія
	Д Таїланд, Індонезія, Сінгапур

285. Установіть відповідність між країнами-членами ОПЕК та їхніми столицями.

1 Індонезія	А Абу-Дабі
2 Іран	Б Тріполі
3 ОАЕ	В Багдад
4 Лівія	Г Джакарта
	Д Тегеран

286. Укажіть відповідність між зображеннями визначних об'єктів і країнами, у яких вони знаходяться.

А	Країни	Б
	1 Росія 2 Італія 3 США 4 Велика Британія	
В	Г	Д
		

287. Установіть відповідність між країнами та містами, де функціонують науково-дослідницькі парки.

1 Франція	А Сан-Хосе
2 США	Б Ніцца
3 Росія	В Дубно
4 Велика Британія	Г Мюнхен
	Д Кембридж

288. Установіть відповідність між країнами та містами, де функціонують науково-дослідницькі парки.

1 Велика Британія	А Кембридж
2 Японія	Б Бангалор
3 Індія	В Сан-Хосе
4 США	Г Цукуба
	Д Ніцца

289. Установіть відповідність між країнами та структурою релігійних вірувань їхнього населення

1 Росія	А індуїсти – 81%, мусульмани – 12%, християни – 2%, сікхи – 2%, інші, включаючи буддистів, джайнів, парсів, – 3%
2 Китай	Б православні – 40%, мусульмани – 10%, протестанти – 1%, іудеї– 0,4%, католики – 0,3%, атеїсти та інші – 48,3%
3 Єгипет	В мусульмани-сунніти – 94%, християни-копти та інші – 6%
4 США	Г протестанти – 56%, католики – 28%, іудаїсти – 2%, інші – 4%
	Д атеїсти – 64%, національна релігія (поєднання конфуціанства, даосизму та буддизму) – 20%, буддисти – 9%, мусульмани – 1%, інші – 6%

290. Установіть відповідність між країнами й поширеними в них релігіями та релігійними гілками.

1 Іран	А іслам
2 Греція	Б буддизм
3 Франція	В католицизм
4 Австралія	Г православ'я
	Д протестантизм

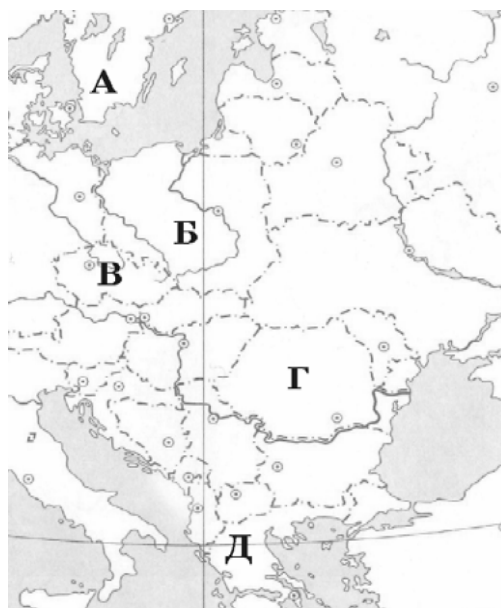
291. Розгляньте картосхему. Установіть відповідність між інформацією, що характеризує ту чи іншу державу, та державою, що позначена на карті буквою.

1 населення країни утворює окрему групу індоєвропейської мовної сім'ї; панівною є православна віра; столиця – одне з найдавніших міст світу

2 у країні переважає гірський рельєф; через її територію протікає друга за довжиною ріка Європи; 49% населення зайнято в промисловості

3 країна – член ЄС, але не входить до НАТО; багата на лісові ресурси; виробляє автомобілі «Вольво»; населення мешкає переважно на півдні країни

4 країна, населення якої становить 38,6 млн осіб; експортує вугілля, мідь, продукцію машинобудування й АПК; має значний товарообіг з Україною (>1 млрд доларів США)

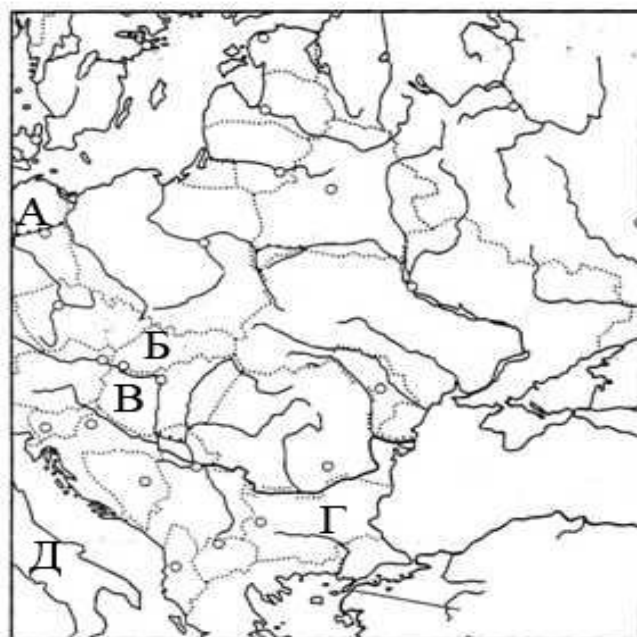
292. Розгляньте картосхему. Установіть відповідність між інформацією, що характеризує ту чи іншу державу, та державою, що позначена на карті буквою.

1 країна з населенням, яке не належить до індоєвропейської мовної сім'ї; є виробником автобусів «Ікарус»; має всесвітньовідомий район виноградарства «Токай»

2 за устроєм країна є федеративною; в обсязі ВВП країн ЄС її частка – 30%; лише продукції машинобудування експортує на суму 250 млрд доларів США на рік

3 у межах країни знаходиться Монблан; в одному з портів працює завод, що виплавляє 10 млн т сталі на рік; за виробництвом взуття поступається лише Китаю

4 у населенні країни переважають слов'яни, а з релігій – православ'я; має промислове виробництво трояндової олії; країна – член НАТО, однією з останніх оформила своє членство в ЄС

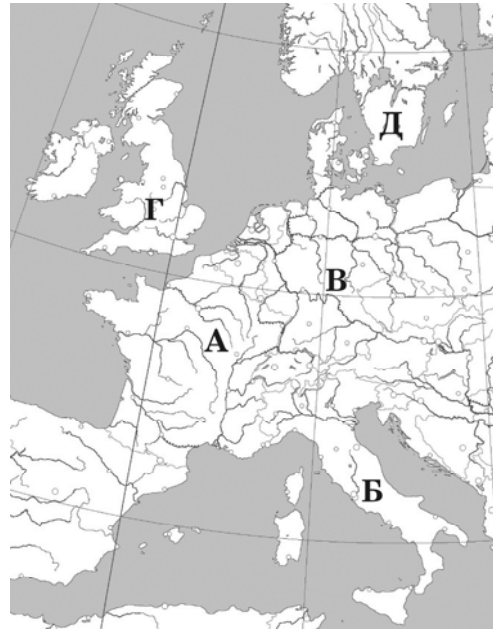
293. Установіть відповідність між інформацією, що характеризує ту чи іншу державу, та державою, позначеною на карті буквою.

1 за збором винограду утримує перше місце у світі, один із кварталів столиці є територією теократичної монархії

2 за промисловим потенціалом поступається тільки США та Японії, у результаті об'єднання країни в кінці XX ст. збільшилася її територія, поновлено місцезнаходження столиці

3 має значні запаси нафти на шельфі, конституційна монархія, лідер серед країн Співдружності Націй

4 за населенням – друга, за площею – перша країна в Західній Європі, у одному з міст на сході знаходиться Європейський парламент

294. Установіть відповідність між країнами Латинської Америки та їхніми характеристиками.

1 Бразилія

2 Венесуела

3 Куба

4 Перу

А «Острів свободи», один із лідерів вирощування та експорту цукрової тростини

Б серед пам'яток всесвітньої культурної спадщини – столиця інків Куско, Мачу Пікчу

В має найбільші запаси, але не є лідером з експорту нафти в регіоні

Г державна мова англійська, великі запаси бокситів, що експортуються в Україну

Д «тропічний гігант», ВВП більший, ніж у Канаді, експортує автомобілі

Завдання на встановлення правильної послідовності

295. Розташуйте імена мандрівників за часом їхніх відкриттів, починаючи з найдавнішого.

А Христофор Колумб

Б Вітус Берінг

В Марко Поло

Г Жак Ів Кусто

296. Укажіть мандрівників-дослідників за часом здійснення ними найбільших географічних відкриттів (від найдавнішого часу).

А Ф. Магеллан

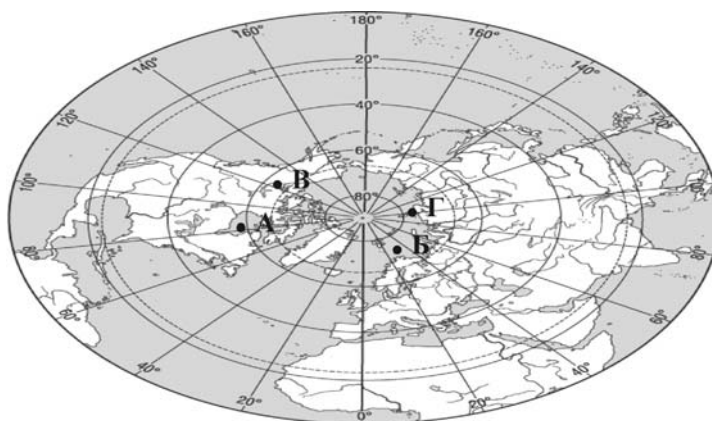
Б Х. Колумб

В Д. Лівінгстон

Г А. Тасман

297. Розташуйте імена мандрівників в тій послідовності, в якій знаходяться відповідні їм географічні об'єкти, що позначені точками на карті, починаючи від лінії зміни дат зі сходу на захід.

- А Генрі Гудзон
- Б Вільям Баренц
- В Александр Маккензі
- Г Семен Челюскін

298. Установіть послідовність відкриття європейцями вказаних географічних об'єктів.

- А Нова Зеландія
- Б Мис Доброї Надії
- В Антарктичний півострів
- Г Магелланова протока

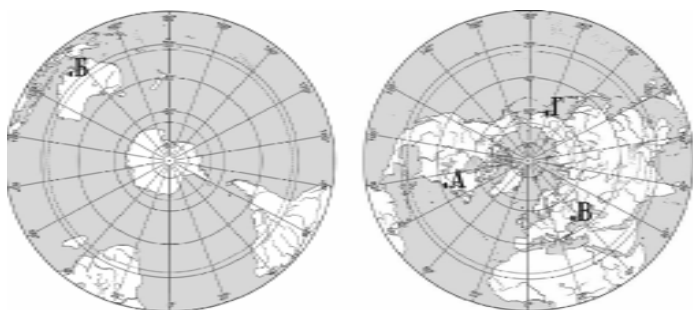
299. Розташуйте напрямки послідовно, починаючи від найменшого значення їхнього азимута.

- А південний захід
- Б північний схід
- В захід
- Г схід

300. Розташуйте позначені на обох півкулях буквами географічні об'єкти в порядку зменшення тривалості світлої частини доби в цих точках 22 грудня.

- А Кримський півострів
- Б півострів Антарктичний
- В острів Ісландія
- Г острів Мадагаскар

301. Розташуйте позначені на карті буквами географічні об'єкти в порядку настання в них нової доби.

302. Назвіть послідовно ери геологічного розвитку Землі – від найдавнішої до кайнозою.

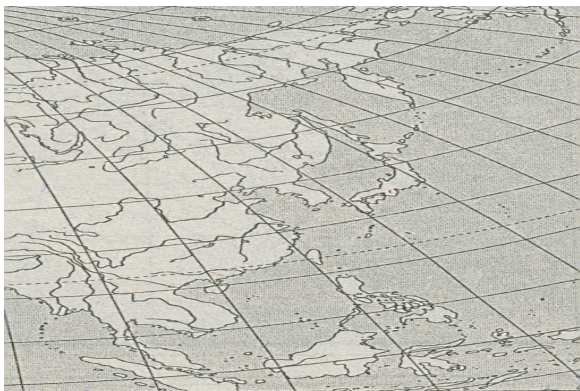
- А** палеозойська
- Б** архейська
- В** мезозойська
- Г** протерозойська

303. Під час бурових робіт геологи підняли на поверхню породи різного віку. Визначте порядок їхнього залягання від поверхні землі вглиб її надр, за умови, що не було порушено послідовність відкладів.

- А** граніт протерозойського віку
- Б** сланець девонського віку
- В** вапняк крейдового віку
- Г** пісковик неогенового віку

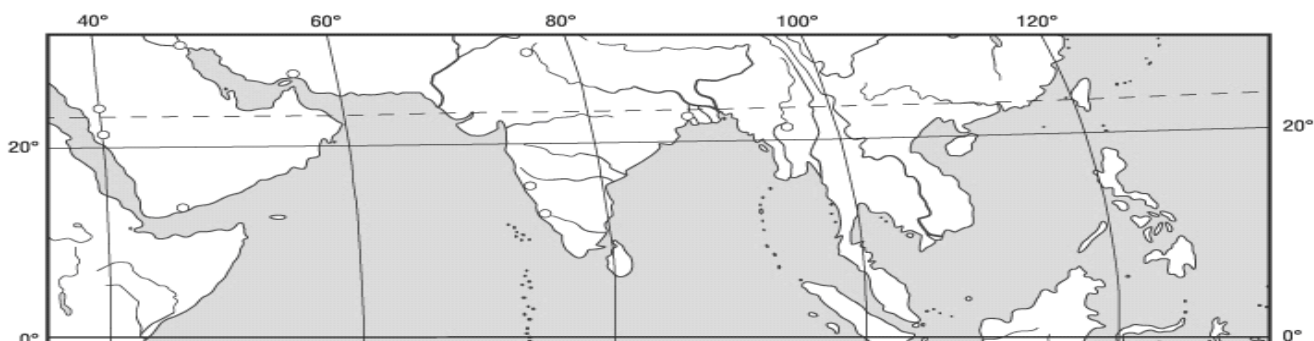
304. Укажіть острови, що знаходяться вздовж східного узбережжя Євразії, у порядку віддалення від екватора.

- А** Курильські
- Б** Філіппінські
- В** Японські
- Г** Зондські

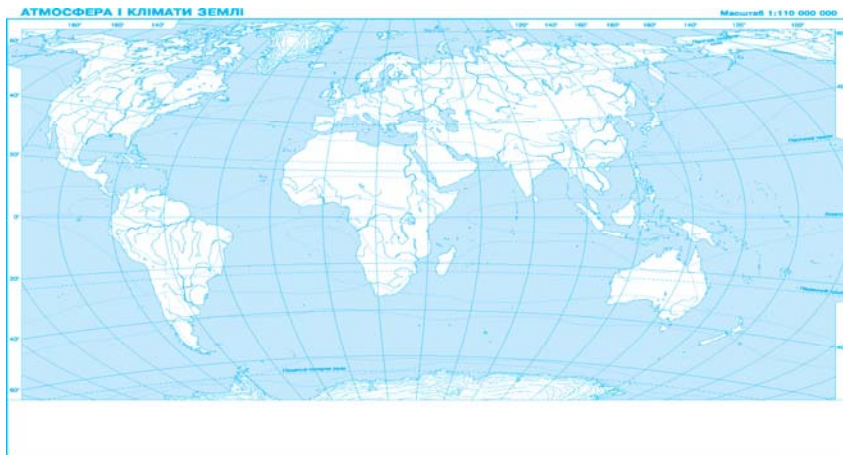
305. Укажіть послідовно географічні об'єкти в порядку віддалення від Грінвіцького меридіана.

- А** Південнокитайське море
- Б** Бенгальська затока
- В** Перська затока
- Г** Червоне море

306. Кокосовий горіх упав у море з берега о. Лусон (Філіппінський архіпелаг), а хвиля з часом прибила його на о. Кадьяк (поблизу Північної Америки). Укажіть послідовно течії, що несли горіх.

- А** Північна Пасатна
- Б** Аляскінська
- В** Куросіо
- Г** Північно-Тихоокеанська

307. Розташуйте послідовно назви водних мас Індійського океану (від острова Ява до берегів Антарктиди).

- А** тропічні
- Б** екваторіальні
- В** полярні
- Г** помірні

308. Визначте, у якій послідовності експедиція спостерігатиме зміну типів водних мас Тихого океану, якщо вона пливе від берегів Антарктиди до острова Нова Гвінея.

- А** полярні
- Б** екваторіальні
- В** тропічні
- Г** помірні

309. Установіть послідовність океанічних течій, що впливають на клімат західного узбережжя Америки (з півночі на південь).

- А** Каліфорнійська
- Б** Перуанська
- В** Аляскінська
- Г** Західних Вітрів

310. Установіть послідовність зміни типів клімату помірного кліматичного поясу в Північній Америці (із заходу на схід).

- А** континентальний
- Б** помірно континентальний
- В** мусонний
- Г** морський

311. Укажіть послідовно річки Африки за розташуванням їхніх гірл з півночі на південь.

- А** Замбезі
- Б** Ніл
- В** Нігер
- Г** Конго

312. Установіть послідовність зміни зазначених природних зон у Канаді з півночі на південь.

- А** широколисті ліси
- Б** мішані ліси
- В** тундра й лісотундра
- Г** тайга

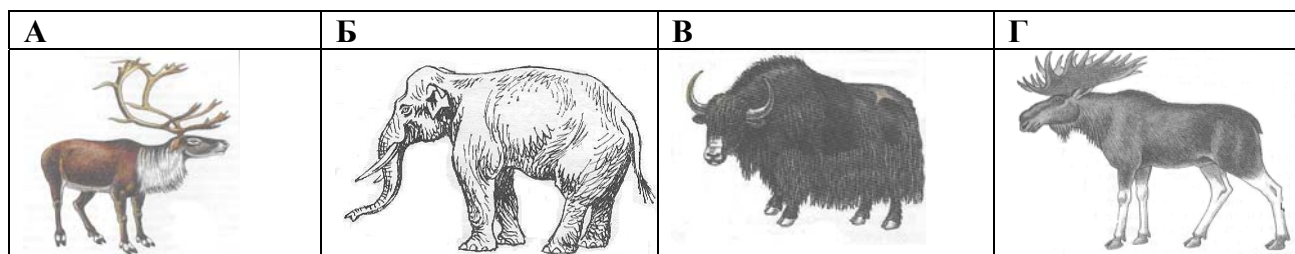
313. Установіть послідовність розташування природних зон Східноєвропейської рівнини (з півночі на південь).

- А** степ
- Б** мішані ліси
- В** лісостеп
- Г** тайга

314. Установіть послідовність розташування лісових висотних поясів південних схилів Гімалаїв, починаючи від підніжжя.

- А** вічнозелені субтропічні
- Б** хвойні
- В** заболочені тропічні
- Г** рододендронові та мішані

315. Укажіть послідовно типових представників тваринного світу географічних поясів Євразії, починаючи від найближчого до екватора.

316. Установіть послідовність розташування заповідників і національних парків світу (з півночі на південь).

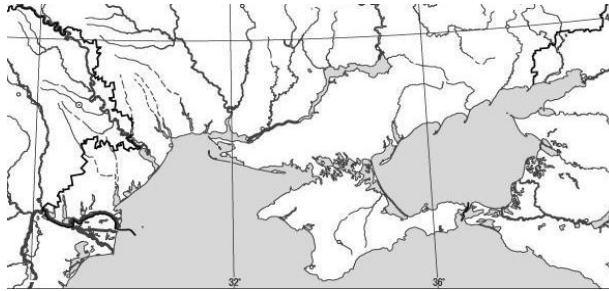
- А** Біловезька пуца
- Б** Ігуасу
- В** Серенгеті
- Г** Чорноморський

317. Розташуйте послідовно твори, де подано географічний опис України, зважаючи на час їхнього написання, починаючи від найдавнішого.

- А** «Труды этнографическо-статистической экспедиции вь Западно-Русскій край» у 7-ми томах Павла Чубинського
- Б** «Українська географічна енциклопедія» у 3-х томах (за редакцією члена-кореспондента НАН України Олександра Маринича)
- В** «Опис Україн» Гійома Левассера де Боплана
- Г** «Коротка географія України. Антропогеографія» Степана Рудницького.

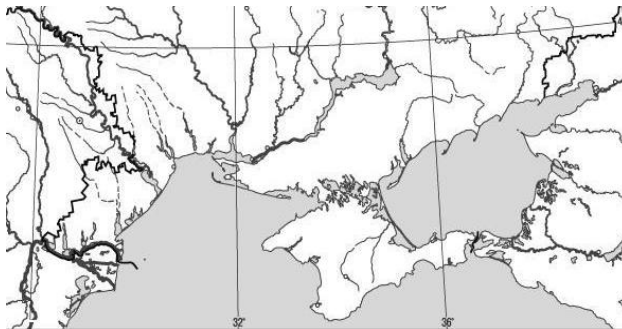
318. Установіть послідовність розташування географічних об'єктів Азово-Чорноморського узбережжя (зі сходу на захід).

- А Дністровський лиман
- Б озеро Сиваш
- В Кілійське гирло
- Г Арабатська стрілка

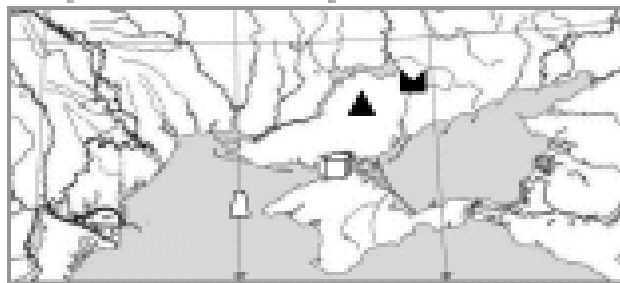
319. Установіть послідовність розташування географічних об'єктів уздовж Чорноморського узбережжя (із заходу на схід).

- А Каркінітська затока
- Б о. Джарилгач
- В дельта Дунаю
- Г мис Сарич

320. Розташуйте послідовно в порядку віддалення від Донецького вугільного басейну назви родовищ корисних копалин України, зображених на карті умовними знаками.

- А Голіцинське
- Б Сиваське
- В Білозерське
- Г Великотокмацьке

321. Установіть послідовність розташування горизонтів підзолистих ґрунтів, починаючи від поверхні.

- А горизонт вимивання
- Б горизонт вмивання
- В гумусовий горизонт
- Г материнська порода

322. Розташуйте послідовно одиниці регіональної класифікації ландшафтів України, починаючи від найбільшої за рангом.

- А область
- Б зона
- В край
- Г країна

323. Установіть послідовність розташування ландшафтних країв лісостепової зони України (зі сходу на захід).

- А** Середньоруський
- Б** Дністровсько-Дніпровський
- В** Західноукраїнський
- Г** Лівобережно-Дніпровський

324. Установіть послідовність розташування фізико-географічних областей Поліського краю (із заходу на схід).

- А** Житомирське Полісся
- Б** Чернігівське Полісся
- В** Волинське Полісся
- Г** Київське Полісся

325. Установіть послідовність перетину природних областей Українських Карпат, якщо рухатись у напрямку з північного сходу на південний захід.

- А** Полонинсько-Чорногірська
- Б** Зовнішньокарпатська
- В** Вулканічно-Карпатська
- Г** Вододільно-Верховинська

326. Установіть послідовність зміни рослинності у висотних поясах Українських Карпат, починаючи від підніжжя:

- А** ялицево-смерекові ліси
- Б** буково-ялицеві ліси
- В** рідколісся та субальпійські луки
- Г** дубово-грабові ліси

327. Розташуйте вказані нижче території в тій послідовності, у якій вони приєднувалися до України в 30-х – 50-х роках ХХ століття.

- А** Західна Волинь
- Б** Закарпаття
- В** Кримська область
- Г** Північна Буковина

328. Розташуйте історико-етнографічні землі України в тій часовій послідовності, у якій вони заселялися й освоювалися українцями.

- А** Слобожанщина
- Б** Волинь
- В** Таврія
- Г** Запоріжжя

329. Укажіть історико-етнографічні землі в тій послідовності, у якій вони заселялися українцями.

- А** Донщина
- Б** Запоріжжя
- В** Галичина
- Г** Таврія

330. Розташуйте послідовно міста України за кількістю населення, починаючи від найменшої.

- А** Сімферополь
- Б** Харків
- В** Львів
- Г** Одеса

331. Розташуйте послідовно національності України (за кількістю населення, починаючи від найменшої).

- А** угорці
- Б** українці
- В** гагаузи
- Г** росіяни

332. У якій послідовності відвідає турист обласні центри, якщо він прямує зі Львова в Полтаву за вказаним на картосхемі маршрутом.

- А** Вінниця
- Б** Черкаси
- В** Тернопіль
- Г** Хмельницький

333. Установіть послідовність елементів територіальної структури промисловості, починаючи від найскладнішого.

- А** промисловий вузол
- Б** промисловий район
- В** промисловий пункт
- Г** промисловий центр

334. Установіть послідовність стадій металургійного виробничого процесу, починаючи від початкової.

- А** виготовлення прокату
- Б** збагачення руди
- В** виплавлення сталі
- Г** виплавлення чавуну

335. Розташуйте сільськогосподарські культури, що культивуються в Україні, у порядку збільшення кількості тепла в зонах вирощування.

- А** соняшник
- Б** льон-довгунець
- В** рис
- Г** цукровий Буряк

336. Розташуйте організації за кількістю країн-учасниць, починаючи від найбільшої кількості.
А ГУАМ
Б ЄС
В ООН
Г НАФТА

337. Розташуйте міжнародні організації та об'єднання у послідовності створення із зазначеними назвами (без врахування організацій, що були їхніми попередниками).
А Співдружність Незалежних Держав
Б Європейський Союз
В Організація Об'єднаних Націй
Г Організація Північноатлантичного Договору

338. Розташуйте назви регіонів США за часом освоєння їх мігрантами з Європи, починаючи від найдавнішого періоду.
А Великі рівнини та степи-прерії – «хлібний кошик» країни
Б Гірські штати – «атомний полігон» і «космічна лабораторія» США
В Нова Англія – «промислова майстерня» США
Г Приозер'я – «індустріальне серце» США

339. Обчисліть середню густоту (щільність) населення в країнах, указаних у таблиці, і розташуйте ці країни послідовно, починаючи від найменшого визначеного показника.

	Країна	Кількість населення ,млн осіб	Площа, тис. км ²
А	Китай	1320	9 598
Б	Мексика	108	1 967
В	Німеччина	83	357
Г	Нігерія	132	834

340. Обчисліть середню густоту (щільність) населення країн, зазначених у таблиці. Розташуйте їх послідовно – від найбільшого до найменшого показника.

	Країна	Кількість населення, млн осіб	Площа, тис. км ²
А	Індія	1092	3288
Б	Бразилія	186	8512
В	Нідерланди	16,5	41,9
Г	Єгипет	79	1001

341. Визначте ресурсозабезпеченість нафтою вказаних у таблиці країн. Розташуйте їх у порядку збільшення цього показника.

	Країна	Розвідані запаси, млрд т	Видобуток, млн т
А	Саудівська Аравія	45,1	450
Б	ОАЕ	16,2	120
В	Росія	6,7	300
Г	США	3,8	380

342. Визначте ресурсозабезпеченість нафтою країн, вказаних у таблиці. Розташуйте їх послідовно, починаючи від найменшого обчисленого показника.

	Країни	Запаси, млрд т	Видобуток, млн т
А	Ірак	16,90	130
Б	Іран	14,25	190
В	Лівія	4,55	70
Г	Саудівська Аравія	40,50	450

343. Визначте водозабезпеченість населення зазначених у таблиці країн. Розташуйте їх послідовно, починаючи від найменшого показника

	Країни	Ресурси прісної води, км ³	Кількість населення, млн осіб
А	Венесуела	1320	28
Б	Бангладеш	2360	145
В	Канада	2900	33
Г	Бразилія	6950	190

344. Визначте показники розораності територій вказаних у таблиці країн. Розташуйте їх, починаючи від найбільшого визначеного показника.

	Країна	Всі землі	Орні землі
А	США	937,3	179,0
Б	Індія	328,8	169,0
В	Китай	959,7	135,5
Г	Україна	60,3	34,2

345. Розташуйте країни за ВВП на душу населення, починаючи від найменшого.

- А** Китай
- Б** Польща
- В** Ефіопія
- Г** Канада

346. Розташуйте країни за їхнім показником ВВП на душу населення, починаючи від найменшого.

- А** Велика Британія
- Б** Португалія
- В** Сомалі
- Г** Білорусь

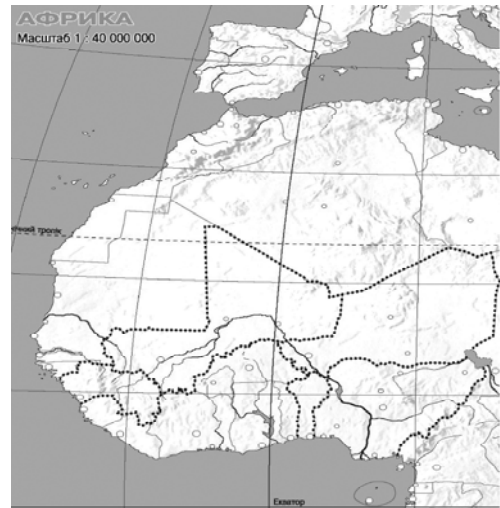
347. Розташуйте послідовно країни Африки (з півночі на південь).

- А** Південноафриканська Республіка
- Б** Єгипет
- В** Судан
- Г** Демократична Республіка Конго

348. Припустимо, що річка Нігер біля витоку була забруднена шкідливими речовинами. Укажіть послідовно країни лівобережжя, які зазнали б небезпеки.

- А** Нігерія
- Б** Нігер
- В** Малі
- Г** Гвінея

349. Установіть хронологічну послідовність подій (починаючи від найдавнішої), наслідком яких є антропогенні зміни в природі.

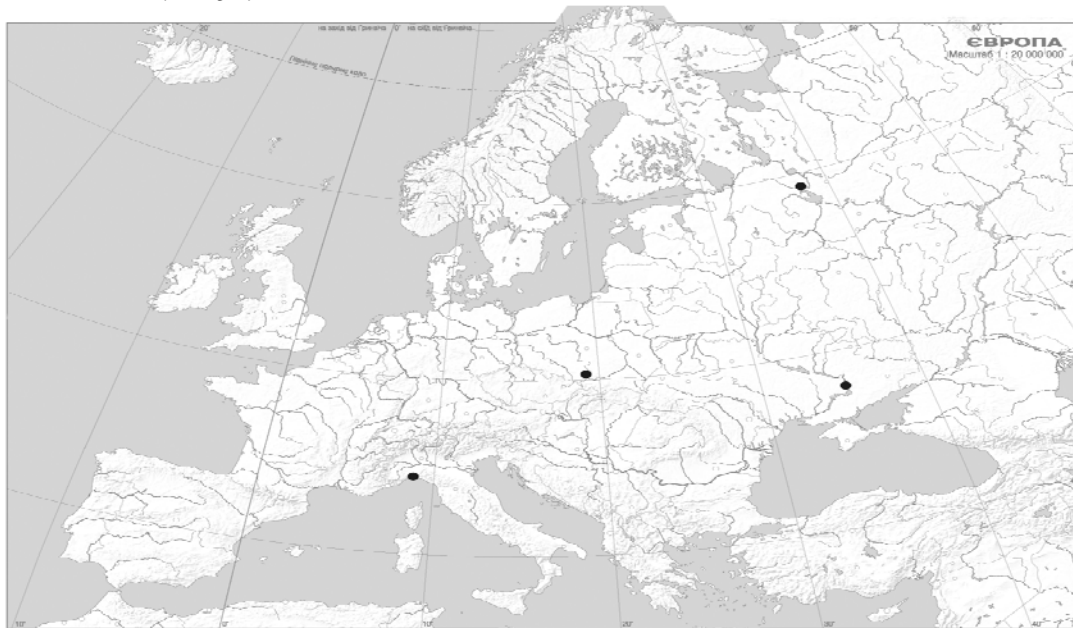
- А** початок будівництва каскаду водосховищ на Дніпрі, що призвело до втрати значних площ родючої землі
- Б** початок переселення з Америки в Європу рослин-ендемів, що стали поширеними сільськогосподарськими культурами
- В** початок переселення тварин із Європи в Австралію, що стало справжнім лихом для місцевої фауни
- Г** прийняття законів України «Про охорону навколишнього середовища» та «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», спрямованих на поліпшення екологічної ситуації в державі

350. Установіть у хронологічній послідовності події (від найдавнішої), що пов'язані із впливом людини на природу.

- А** будівництво водосховища та Асуанської ГЕС на р. Ніл
- Б** створення Чорнобильської зони відчуження після аварії на ЧАЕС
- В** повне знищення «стеллерової корови» на Далекому Сході
- Г** заснування зоопарку та дендропарку Ф. Фальц-Фейном в Асканії-Новій, що стало початком створення заповідника для збереження природи європейського степу

351. Вказані нижче промислові райони Європи зі складною екологічною ситуацією знайдіть на карті і укажіть їх послідовно з півночі на південь.

- А** Верхньосілезький (Катовіце)
- Б** Придніпровський (Кривий Ріг)
- В** Північно-Західний (Череповець)
- Г** Північний (Генуя)

352. Установіть хронологічну послідовність подій (починаючи від найдавнішої), наслідком яких є антропогенні зміни в природі.

- А** широкомасштабна меліорація земель Полісся, передбачена п'ятирічними планами союзної держави, до складу якої входила Україна
- Б** створення Чорнобильської зони відчуження після аварії на ЧАЕС
- В** заснування зоопарку та дендропарку Ф. Фальц-Фейном в Асканії-Новій, що стало початком створення заповідника для збереження природи європейського степу
- Г** прийняття Верховною Радою незалежної України Закону «Про ратифікацію «Європейської ландшафтної конвенції»

353. Туристське судно здійснює круїз Середземним і Чорним морями за маршрутом Гібралтар – Одеса. У якій послідовності туристи оглянуть вказані на карті визначні міста і пам'ятки, якщо судно здійснює найкоротші переходи між портами?

- А** античний храм Акрополь в Афінах
- Б** руїни Помпеї на схилах Везувію
- В** мечеть Айя-Софія в Стамбулі
- Г** місто Ніццу на французькій Рив'єрі

